

MARKUS

F.W. Grant

MARKUS

De numerieke structuur van de Schrift

Markus

De numerieke structuur van de Schrift

Auteur: F.W. Grant
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie: 2024
Copyright: OudeSporen online uitgeverij
Engelse versie: STEM Publishing / BrethrenArchive.org

Inhoud

Inleiding.	8
Reikwijdte en verdeling van Markus	8
Markus heeft slechts drie afdelingen	9
Opmerkingen	9
Afdeling 1. (Markus 1 - 5)	11
Onderverdeling 1. (Markus 1:1-13)	11
Onderverdeling 2. (Markus 1:14 - 3)	15
Onderverdeling 3. (Markus 3:7 - 5)	30
Sectie 1. (Markus 3:7 - 4:34)	31
Sectie 2. (Markus 4:35 - 5:43)	39
Afdeling 2. (Markus 6 - 10)	46
Onderverdeling 1. (Markus 6)	47
Onderverdeling 2. (Markus 7 - 8:9)	51
Onderverdeling 3. (Markus 8:10 - 9:8)	55
Onderverdeling 4. (Markus 9:9-50)	60
Onderverdeling 5. (Markus 10:1-45)	65
Afdeling 3. (Markus 10:46 - 16).	71
Onderverdeling 1. (Markus 10:46 - 13)	72
Onderverdeling 2. (Markus 14, 15)	87

Sectie 1. (Markus 14:1-52).....	87
Sectie 2. (Markus 14:53 - 15:15).....	93
Sectie 3. (Markus 15:16-47).....	97
Onderverdeling 3.	103
Bijlagen	111
Bron	111
Volgorde en indeling van de Bijbelboeken	112
Betekenis van de cijfers	113

Inleiding

Reikwijdte en verdeling van Markus

Christus, de Zoon van God, als dienaar van de nood van de mens bij leven of dood, waarin Hij wordt gezien als het zondoffer, dat voldoet aan de eisen van de goddelijke natuur ten aanzien van de zonde. Het dispensationele karakter, dat zo verbonden is aan Mattheüs, wordt nauwelijks gevonden in Markus, en terwijl het Koninkrijk van God noodzakelijkerwijs wordt gevonden, hebben we noch het Koninkrijk van de hemel, noch van Christus, noch van de Zoon des mensen. Hij is de onvermoeibare werker voor de glorie van God, en tot aan de opstanding wordt Hem zelden de titel van Heer gegeven. Omdat de toestand en de nood van de mens dezelfde is voor Jood en heiden, is de dienst natuurlijk voor allen, en richt Markus zich meer tot de mensen in het algemeen, waarbij de verwijzingen naar oudtestamentische vervullingen ook minder opvallen. Aan de andere kant is Hij voor Zijn volk vollediger het patroon van het geloofsleven, omdat Hij meer afdaalt naar een plaats zoals wij die hier aantreffen, en dan bukt Hij ook onder hen in het vreselijke besef van de zonde en haar straf, zoals gedragen aan het kruis.

Markus heeft slechts drie afdelingen

1. Markus 1 - 5 - De persoonlijke bediening van Christus.
2. Markus 6 - 10:45 - De dienst van een verworpen Meester.
3. Markus 10:46 - 16 - Het hart van de dienst geopenbaard in het offer beantwoord vanuit het hart van God in de opstanding en de hemelvaart van de Offeraar.

Opmerkingen

Een oude opvatting van Markus, dat het een verkorting van Mattheüs was, is weliswaar niet de waarheid, maar heeft toch een zekere mate van waarheid in zich, die op meer dan Mattheüs van toepassing zou zijn. Uit de aard van zijn thema, 'de Zoon van God in dienst,' moet het opnemen wat door elk Evangelie loopt. Christus dient zowel op de troon als aan het kruis, en op elk punt daartussen. Zijn woorden toen Hij in de wereld kwam kenmerken Hem te allen tijde: 'Voorwaar, Ik kom om Uw wil te doen' laten zien dat Hij door en door de Dienaar is; en als zodanig staat God bij monde van Jesaja, in de meest volledige profetie van het Oude Testament over Hem, met vreugde bij Hem stil (Jes. 52:13).

Het evangelie van Markus kan dus geen exclusieve lijn van waarheid hebben. Het heeft in feite nauwelijks belangrijke woorden, zeker geen uitdrukking (zoals bijvoorbeeld Mattheüs' 'Koninkrijk der hemelen') die eigen is aan zichzelf; en zou misschien eerder gekenmerkt kunnen

worden door zijn weglatingen (zoals bijvoorbeeld van nomos, ‘wet’) dan door wat het toevoegt. Want de wet vroeg noch eiste dienst zoals de Zijne, die het vrije offer van Zijn hart was, en geen andere noodzaak kende dan die van Zijn eigen natuur.

Prachtig is het, en genadig, dat Markus, de mislukte dienstknecht, die terugdeinsde voor het werk waartoe hij zijn hand zette (Hand. 15:38), maar naderhand herstelde en door genade dienstbaar werd gemaakt (2 Tim. 4:11), gekozen wordt als degene die ons de onfeilbare, volmaakte Dienstknecht voorstelt. Wat een troost voor ons hierin!

Afdeling 1. (Markus 1 - 5)

De persoonlijke bediening van de Heer.

De drie afdelingen staan in heel eenvoudig verband met elkaar. De eerste geeft ons de bediening van de Heer op zich, het karakter ervan, de behoeften waarin werd voorzien en de manier waarop dat gebeurde, met de resultaten die zichtbaar werden. Het tweede toont ons de tegenstand van de vijand in wiens hand de wereld is, het conflict tussen het kwade en het goede, en de betekenis van het discipelschap aan een verworpen Meester. Het derde toont ons de dienst van de Heer, vervolmaakt in het offer van het kruis, de behoefte die voor God is vervuld, en God die daarin is verheerlijkt, het resultaat daarvan, met wat daarin besloten ligt, dat echter alleen de brieven in zijn volheid voor ons ontwikkelen.

Onderverdeling 1. (Markus 1:1-13)

De Persoon die komt om te dienen

We beginnen nu, met de tweede van de synoptisten, het vruchtbare werk van vergelijking tussen hen. Hiertoe nodigt de opmerkelijke overeenkomst in veel, de woorden zelf zijn als gekopieerd van de ene naar de andere, met de even duidelijke verschillen, die voor velen vaak lijken op tegenstrijdigheden, aan beide zijden nodigen ze

ons uit. Deze verschillen zijn, voor het grootste deel, van dien aard dat niemand de verdienste kan opeisen ze ontdekt te hebben, - ze hoeven niet veel uitgezocht te worden: ze liggen aan de oppervlakte, en roepen iedere lezer op te informeren naar hun betekenis. Als wij het geluk hebben te behoren tot degenen die de Schrift nog steeds erkennen als door God geïnspireerd, zullen wij niet verbaasd zijn te ontdekken dat niet alleen dit onderzoek ons zal verzekeren dat er geen tegenspraak is, maar dat God deze heeft opgewekt om ons onderzoek op Zijn eigen overvloedige wijze te belonen. We zullen er goed aan doen aandacht te schenken aan de verschillen. Ons besef van de realiteit en de waarde van mondelinge inspiratie zal hierdoor zeker verdiept worden, en de waarheid van God zal nieuwe duidelijkheid, zekerheid en kracht over ons krijgen.

(1) Zowel in Mattheüs als in Markus, ja in alle evangeliën, is de persoon van de Heer noodzakelijkerwijs het eerste wat ons wordt voorgehouden; maar op zeer verschillende manieren. Mattheüs, die ons de Zoon van David voorstelt, geeft als grondslag van al Zijn wettelijke titels in Zijn geslachtsregister. Markus heeft, zoals we zien, niets van dien aard. En toch wordt Zijn titel voor de plaats die Hij inneemt evenzeer bevestigd in Markus als in Mattheüs. Maar titel om te dienen, wat geeft dat? Als er kracht voor is, en hart, is er niets anders nodig. Dienen is het voorrecht van de liefde, overal waar kracht en noodzaak samen gevonden worden. Dus dat Jezus Christus de Zoon van God is, is voor Markus de verklaring van zijn Evangelie. Macht kan de Zoon van God niet ontberen; en liefde blijkt uit het feit dat de Zoon van God de mens Christus Jezus is geworden.

Hieraan wordt toegevoegd dat Hij op de voorspelde wijze komt: de Herder komt door de deur in de schaapskooi, waarover de Heer tot de Joden spreekt als het teken dat Hij de Herder is. Hier wordt dus het getuigenis van twee profeten naar voren gebracht: Maleachi van een boodschapper die goddelijk is gezonden om de weg van Christus te bereiden; Jesaja geeft de stem van die boodschapper die zich tot Israël richt om zijn weg te bereiden: de weg van de Heer (of Jehovah), Messias is zelf Jehovah. Zijn wegen recht maken, hoeveel was daarmee gemoeid!

(2) Markus gaat over tot het getuigenis van de voorloper: zelfs niet even stilstaand bij de geboorte van Jezus, zoals Mattheüs en Lukas doen, begint hij zijn geschiedenis met het verslag van de Doper. Zelfs hier is hij korter dan de anderen. Hij toont u de man zelf in zijn ruwe en onafhankelijke kleding, zoals Mattheüs doet. Hij vertelt u met de beide anderen over zijn doopsel van berouw, en met Lukas dat het tot vergeving van zonden is. Hij toont u de mensen die uit het hele land naar zijn doop komen; maar hij geeft niet, zoals Mattheüs en Lukas, enige bijzonderheden van zijn toespraak tot hen, maar alleen zijn getuigenis van Christus zelf, van de heerlijkheid van zijn Persoon en zijn betere doop, met de Heilige Geest.

Zo is het duidelijk, als Markus inkort, is het een inkorting met een doel. Hij neemt onze ogen zoveel mogelijk af van andere dingen, om ze te richten op de Persoon die komt bedienen, zo heerlijk in Zichzelf, zo wonderlijk in de gave die Hij brengt: de Zoon van God, en dopend met de Heilige Geest!

(3) Maar Hij heeft een hoger getuigenis dan dat van Johannes; en nu zien we Hem voortkomen uit Nazareth van Galilea, en Zelf gedoopt worden door Johannes in de Jordaan. Dit is inderdaad de belofte waarmee Hij zich, zoals we in Mattheüs hebben gezien, wijdt aan de weg van dienstbaarheid die voor Hem ligt. Het is Zijn ‘Voorwaar, Ik ben gekomen,’ en de Jordaan is de voorbode van de dood die ‘van Hem geschreven staat in het boekdeel,’ in zijn offerwet.

Zijn geloften zijn nu op Hem; en onmiddellijk als Hij uit het water omhoog komt, worden de hemelen geopend en daalt de Geest als een duif op Hem neer - de vogel van de hemel; de vogel van liefde, de vogel van verdriet, de vogel van opoffering, - en de stem van de Vader bezit het voorwerp van Zijn vreugde, Zijn geliefde Zoon. In de drie Evangeliën is hierover weinig variatie: het is duidelijk fundamenteel voor hen allen. (Zie aantekeningen bij Mattheüs 3:13-17).

(4) Nu nogmaals; Markus haast zich over wat Mattheüs en Lukas met gelijke zorgvuldigheid detailleren, de verzoeking in de woestijn. Ons wordt slechts het feit ervan verteld, en Markus voegt eraan toe dat ‘Hij bij de wilde dieren was.’ Dit is in geen geval alsof zij Hem bedreigden. Hij was de Heer van de natuur, - de Schepper; en als de Tweede Mens, was alles in Zijn hand. De engelen-bediening was helemaal niet, zoals Meyer denkt, ‘een steun tegen Satan en de beesten,’ wat in het eerste geval slechts een oneer voor Hem zou zijn geweest, en in het tweede geval een breuk tussen de natuur en Hemzelf zou hebben betekend. Zij kwamen, zoals Mattheüs laat zien, toen de verzoeking was beëindigd, en om Zijn lichamelijke nood te bedienen.

Zo wordt de Heer ons, hoe kort ook, voorgehouden in al Zijn betrekkingen, niet alleen tot de wereld, waarin wij Hem nu moeten zien dienen. De wereld is reeds getekend als een wereld in afwijking van God, waarin de mensen die speciaal het voorwerp van Gods liefde en zorg zijn, geroepen moeten worden om Zijn wegen voor Zijn aangezicht recht te maken door zelf hun plaats in te nemen in de doop der bekering als degenen die terecht onder de dood zijn vanwege de zonde. In deze dood moet Hij, die hen effectief wil dienen, komen, en daartoe verbindt zijn doopsel Hem. Zo kan Hij dienen voor alle kleinere behoeften die uit deze toestand voortvloeien.

Onderverdeling 2. (Markus 1:14 - 3)

Zijn bediening

Die bediening zelf wordt ons nu voorgesteld, en de verschillende karakters van het kwaad, hopeloos voor elk ander, presenteren zich in snelle opeenvolging, waarbij de geestelijke wortel ervan het eerst wordt benadrukt; terwijl zelfs de lichamelijke ziekten de beelden worden van meer schrijnende en fatale kwalen, - het zichtbare wordt gemaakt om het onzichtbare te manifesteren, op de wijze van de Schrift inderdaad overal, en op de wijze van de natuur ook: want het ene is gebaseerd op het andere. Zo krijgen ook de goddelijke handelingen met deze een belang voor ons dat ze anders niet zouden kunnen hebben. De evangeliieverhalen worden gezien als niet slechts geschiedenissen van het verleden, maar geven voor ons ook het heden weer, en spreken ons aan met vollediger, meer doordringende

en persoonlijke aanspraak. Opdat wij zouden weten dat de Zoon des mensen op aarde macht heeft om zonden te vergeven, zegt Hij tot de verlamde: Sta op en neem uw bed op en ga naar uw huis. Het woord van God wordt op deze wijze gekenmerkt door zijn tedere zorg voor de ziel van de mens; en overal geldt: 'De van God geïnspireerde Schrift is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderricht in de rechtvaardigheid.'

1. De openbare bediening van de Heer in Galilea begint vanaf de gevangenneming van Johannes, zijn voorloper. Hij neemt het getuigenis op dat de wereld zo goed mogelijk tot zwijgen heeft gebracht, en verklaart, zekerder dan Johannes, dat de tijd is vervuld en het Koninkrijk van God nabij is gekomen. Men had kunnen denken dat Herodes zijn eigen koninkrijk als de meest wezenlijke werkelijkheid had bewezen, terwijl de heraut van het goddelijke in de gevangenis wegwijnde; maar nu wordt de aankondiging opnieuw gedaan met nieuwe kracht en bewijs. Een evangelie inderdaad in een wereld die zo gekneusd is door Satans boeien; maar toch met de eis van bekering die Johannes zo ernstig had afgedwongen. Dit zijn de eerste woorden van de grote Genezer, en Zijn woorden gaan vooraf aan Zijn daden. Vóór alle andere bevrijdingen, en opdat deze werkelijk zo zullen zijn, moet het Woord worden gesproken waardoor de mens leeft. Want de dood is slechts de schaduw van de zonde; en het ware leven alleen kan het uitbannen.

Het Koninkrijk van God is nabij. Als een Koninkrijk der waarheid moet het door de waarheid in de harten der mensen gevestigd worden; het moet zijn herauten hebben. Daarom begint de Heer nu de mensen te noemen die het moeten verkondigen, - die, zoals

Hij het noemt, in woorden afgeleid van wat zij opgeven om Hem te volgen, de 'vissers der mensen' moeten zijn. Het gegeven verslag is bijna precies hetzelfde als wat we vinden in Mattheüs, en zo kort als maar kan. Er staat niets over het persoonlijke werk in hun zielen: dat wordt geleverd door Johannes en Lukas (Johannes 1:35-42; Lukas 5:4-11).

2. Ook de eerste prediking in Nazareth (Lukas 4), die in de beslissende verwerping die erop volgt, Hem de plaats doet verlaten waar Hij was opgegroeid, wordt weggelaten. Kapernaüm, 'het dorp der vertroosting', werd nu 'Zijn eigen stad' (Matth. 9:1), en maakte daarin voor een tijd zijn naam waar. De eerste daad van Zijn macht hier, zoals gegeven door Markus, is er een die fundamenteel is voor de zegening van de aarde, het uitwerpen van Satan. Wanneer Hij in macht zal komen, om alle dingen in Zijn hand te nemen, zal de draak worden opgesloten in de bodemloze put. Evenzo is het eerste teken dat aan Mozes wordt gegeven, waarmee hij zijn goddelijke roeping als verlosser van Israël moet bewijzen, de terugkeer van de machtsstaf, die, uit zijn hand geworpen, een slang wordt, om opnieuw de herdersstaf ter bescherming van de kudde te zijn.

Hier in Kapernaüm is de demon in de synagoge, te midden van het belijdende volk van God, en als verzameld voor God; voorgesteld in de persoon van een man die hij heeft bezeten. Het Woord, in de mond van Christus, openbaart hem, en hij schreeuwt het uit in woorden die zijn overtuiging tonen; en zijn demonisch in hun suggestie nog steeds. Hij grijpt zijn arme slachtoffer bij zich en zegt: 'Laat ons met rust, wat hebben wij met U te maken, Gij Jezus van

Nazareth, zijt Gij gekomen om ons te vernietigen? Ik weet wie U bent, de Heilige van God.'

De verandering van voornaamwoord is hier zeer suggestief. De kennis van de Heilige is die van de demon alleen; hij zou zich met hem verenigen in de vrees die het inboezemt, en het verlangen om te ontsnappen aan Hem als vernietiger, degene voor wie Hij een Verlosser moet zijn! De duivel is dat altijd - de 'valse aanklager'; en de vrees voor de komende ondergang (die hij heeft - want 'de demonen geloven en beven') kan zijn aard niet veranderen. De hel zal hierin geen verandering brengen, hoewel het ongetwijfeld een beperking zal zijn, en bedoeld is, op de manifestatie ervan.

Maar het woord van Christus drijft de demon uit: in een laatste stuip trekking; toegestaan om de werkelijkheid van zijn kwaadaardige macht te tonen, voordat hij ongewild zijn prooi verlaat. Het volk, verbaasd, erkent het als het getuigenis van een 'nieuwe leer', een nieuwe tussenkomst van God in de zaken van de mensen, zoals het in werkelijkheid was. 'Tekenen' waren ter bevestiging van het Woord, overall waar het nieuw was, of waar het, misschien zoals in de tijd van Elia, praktisch verloren was gegaan en hersteld moest worden. Waar het ontvangen was, onder discipelen van Christus zelfs; waar de werkers van wonderen een aparte plaats hadden, en tekenen oorspronkelijk volgden op hen die geloofden, (Markus 16:17), werden ze toch gegeven in overeenstemming met het goddelijke doel met betrekking tot hen. Daarom leidde het volk terecht een nieuwe leer af uit de kracht die het woord van de Heer vergezelde. En de uitingen van die kracht waren geheel in overeenstemming met de genade die de boodschap die werd gegeven kenmerkte. Het waren

werken van kracht in bevrijding en zegen. De nieuwtestamentische Elia ‘verrichtte geen wonderen’ (Joh. 10:41); de genade in degene die Johannes opvolgde, spendeerde haar wonderen om de behoeftigen aan te trekken die zij zocht.

Hier opent zich dan het veld van dienstbaarheid: God vindt in zijn overvloed van goedheid te midden van de zonde en het verdriet van de wereld in Christus het middel om zich te manifesteren. In het evangelie wordt Hij voor het eerst adequaat gemanifesteerd; en de wonderen zijn een zichtbaar evangelie, ‘krachten van het toekomstige tijdperk’ (Hebr. 6:5, Gk.), waarin de verlossing van de aarde wordt voorzien en het Koninkrijk van God wordt gezien als verlossing van alle gevolgen van de zonde.

Dus, de macht van Satan gebroken, wordt Simons schoonmoeder opgewekt van haar ziekbed met de mogelijkheid om onmiddellijk te bedienen. En dan verzamelt zich een menigte van deze twee klassen, de zieken en de door demonen bezetenen, zorgvuldig en dubbel van elkaar onderscheiden, rond Hem, om door Zijn handen onfeilbaar bevrijding te vinden.

Maar hiermee krijgen we ook een glimp te zien van die blijvende omgang met God waarin Hij leefde. ‘Hij stond vroeg op, lang voor de dag, en ging weg naar een woestijn en bad daar. Het beeld van de dienst zou niet compleet zijn zonder dit - de wortel ervan. Maar hoe leerzaam is het dat de Zoon van God zich zo terugtrekt en bidt! Onze natuurlijke gedachten over zo’n Persoon zouden er tegen zijn. We zouden geneigd zijn te denken dat het te formeel en te kunstmatig is, en te veel van Zijn goddelijke natuur negeert; we zouden ons moeten

voorstellen dat het een te grote inspanning impliceert om in de buurt van Zijn Vader te komen of te blijven. De evangelist stopt echter helemaal niet om zich ervoor te verontschuldigen of het uit te leggen, maar laat het op ons inwerken, een noodzakelijk kenmerk in het beeld van de heerlijke Werker hier. Hoe noodzakelijk moeten dan voor ons zulke uren van terugtrekking zijn, zulke tijden van toewijding!

Die, helaas, sommigen zouden het als ‘wettig’ beschouwen om erop aan te dringen; of het nu voor onszelf is of voor anderen, en die de opdringerigheid van de dingen buiten, de eisen van het dagelijks leven, de bezigheid met de dienst zelf, geneigd zijn zo veel te vertragen. Het is dan ook opmerkelijk dat de apostelen, toen zij het voorstel deden voor de keuze van de zeven, als hun eigen bezigheid opgaven: ‘Wij zullen ons wijden aan het gebed en aan de bediening van het Woord’: - Het gebed als eerste vereiste, niet een aanhangsel van hun werk, maar een essentieel onderdeel van het werk zelf. Want hier wordt het vat opnieuw onder de fontein geplaatst, - het instrument in de Hand die het werkelijk moet hanteren.

Ook wordt niet vergeten dat de bron werkelijk in het vat zit, - dat onze Heer heeft gezegd: ‘Het water dat Ik hem zal geven, zal in hem zijn, een fontein van water, ontspringend tot in het eeuwige leven.’ Niettemin moet er voor de overloop de praktische erkenning van afhankelijkheid zijn, die God zijn plaats geeft en de mens ook de zijne. Geen enkele geestelijke werking staat los van de morele orde; en de goddelijke macht werkt zo dat de menselijke verantwoordelijkheid daarvoor plaats krijgt.

Dat de Zoon van God in zo'n overeenstemming met de menselijke omstandigheden wordt aangetroffen, toont ons hoe waarlijk Hij Mens is; en het is de bedoeling dat wij ons dit realiseren. De Schrift verbergt de waarheid van Zijn mens-zijn niet, maar brengt deze volledig voor ons, en dat op manieren die schrijvers die niet spreken als 'bewogen door de Heilige Geest' zeker niet zouden hebben gewaagd.

De discipelen volgen de Heer met de mededeling dat alle mensen Hem zoeken. Zij zijn duidelijk onder de indruk van het volksgevoel, en hebben geen inzicht in het karakter daarvan. De Heer beantwoordt het rustig met het doel van God dat Hij vervult. De menigte zou eerder Zijn toegang tot de zielen belemmeren, of de genade die de mensen zocht om hen met hun persoonlijke behoeften voor God te brengen, verkeerd voorstellen. Niet in de menigte, maar in afzondering kon dit het beste gebeuren, en het zaad van het Woord moet wijd verspreid worden om de goede grond te vinden die het zou ontvangen. 'Laat ons naar elders gaan,' zegt Hij, 'naar de naburige landsteden, opdat Ik ook daar predik; want daarom ben Ik uitgegaan.' Hij gaat voorbij aan de wonderen die de massa's hebben aangetrokken, om de prediking van het Woord als Zijn ware doel te benadrukken. En Hij ging in de synagogen en predikte in heel Galilea, en dreef demonen uit.' Markus, als het evangelie van de dienst, toont ons overal de macht van de vijand die op scherp staat om hem te dwarsbomen. In de aanwezigheid van Christus heeft de vijand geen macht; maar er is in de mens zelf wat van diepere betekenis is, en het is dit waarop de evangelist nu onze aandacht vestigt.

3. Markus en Lukas voegen het verhaal van de melaatse en dat van de verlamde man samen. Melaatsheid was in Israël zo verbonden met

verbanning uit de tegenwoordigheid van God, en op zichzelf zo'n kwaadaardig en ongeneeslijk, dat het gemakkelijk de corruptie en kwaadaardigheid van de zonde voorstelde als datgene waarvan het een type was (zie Lev. 13 aantekeningen). Met de zonde verbindt de Heer ook het geval van de verlamde man: hij spreekt hem eerst vergeving toe alvorens hem te genezen. De twee samen herinneren ons zo op natuurlijke wijze aan het verderf en de onmacht van de gevallen mens, de 'goddeloze' en 'zonder kracht' van de apostel (Rom. 5:6). Hier is het dubbele getuigenis van het verderf van de mens; in hun genezing dus het getuigenis van de volledige voorziening in zijn nood in Christus.

Het verhaal van de melaatse wordt in de drie synoptici in zeer vergelijkbare bewoordingen weergegeven. Markus is enigszins het volledigst; Mattheüs het minst volledig. Alleen Markus spreekt over het mededogen van de Heer die de hand beweegt die de onreine aanraakte en hem reinigde. Zo werd een gezag bevestigd dat hoger was dan dat van de wet; en daarvoor wordt de melaatse naar de priester gestuurd. Hij moest verklaren dat Iemand die niet onder haar beperkingen viel, had gedaan wat de wet niet kon doen. Zij kon niet meer omgaan met de verdorvenheid van het hart, die alleen door de aanraking van Christus kan worden verholpen. 'Wie zondigt, heeft Hem niet gezien noch gekend', zegt de discipel die het dichtst bij Hem staat. Zeker kent hij Hem, die de sensatie heeft gevoeld van die levengevende aanraking die uit de anders oneindige verbanning brengt in de zoete betrekkingen van een nieuw leven met God voor altijd.

‘Onmiddellijk ging de melaatsheid van hem weg.’ Zodat een rover, van zijn welverdiende kruis van schande, klaar is voor het Paradijs en het gezelschap van Christus. Zodat de apostel van ons allen kan zeggen, dat de Vader ‘ons geschikt heeft gemaakt voor de erfenis der heiligen in het licht’ (Kol. 1:12). De vlekken en misvormingen van ons praktische leven kunnen dit lijken te weerleggen; en we moeten ze niet ontkennen of bagatelliseren: Helaas is er in ons nog steeds dat wat niet christelijk is; maar er is ook een nieuwe mens; ‘in Christus Jezus geschapen tot goede werken’, en wie kan van dit alles zeggen: ‘Ik ben het niet die het doet’; en het blijft waar, of we het nu wel of niet hebben leren rijmen met onze ervaring, dat ‘wie uit God geboren is, geen zonde doet; want zijn zaad blijft in hem en hij kan niet zondigen, want hij is uit God geboren.’

Het is hier niet de plaats om op dit alles in te gaan. Markus benadrukt het verbod aan de genezen man om het wonder niet bekend te maken, en merkt op wat het gevolg is als dit wordt overtreden; de reden voor de terugtrekking van de Heer uit de menigte is ongetwijfeld dezelfde als voorheen. Maar zij zullen Hem volgen, want hun behoeften zijn dwingend, en de almachtige barmhartigheid van God is met Hem en vloeit vrijelijk voor hen.

4. De genezing van de verlamde volgt op die van de melaatse; en hier is de menigte een duidelijke belemmering voor het naderen van de Heer. Zijn eigen toestand verbiedt het ook van zijn kant, maar het geloof van anderen draagt hem op, en door alle hindernissen heen, in de tegenwoordigheid van Christus. Hoe goed is het om te zien welk antwoord het geloof op deze manier hier krijgt. De Heer gaat tot de

kern van de zaak: Hij gaat in op wat ten grondslag ligt aan de hele toestand; ‘Zoon,’ zegt Hij, ‘uw zonden zijn u vergeven.’

‘Het was een wonderlijke uitspraak, en het moet nog vreemder geklonken hebben, toen men het voor het eerst hoorde, dan voor ons die er van kindsbeen af mee vertrouwd zijn. Niemand had Hem ooit, zelfs niet met een terloops woord, zijn eigen zondigheid horen toegeven; Hij toonde geen nederigheid voor God als een zondaar; nooit zocht Hij vergeving door Zijn handen. Toch benaderde geen rabbijn Hem in verzet tegen alles wat verkeerd was, want Hij ging zelfs verder dan de daad tot het zondige verlangen. De norm die Hij eiste was niet minder dan de vreselijke volmaaktheid van God. Maar degenen rondom Hem hoorden Hem nu boven elke louter stilzwijgende aanname van deze zondeloze reinheid uitstijgen, doordat Hij Zichzelf in openlijk contrast stelde met de zondaars, in Zijn aanspraak, niet alleen om de vergeving van zonden door God aan te kondigen, maar om die zelf uit te delen. Hij vergeeft de zonden van het berouwvolle schepsel dat voor Hem staat op Zijn eigen gezag als Koning, wat tegenstrijdig zou zijn als Hijzelf zich bewust was geweest van enige zonde en schuld van Hemzelf. Het is duidelijk dat Hij zich niet aan een dergelijke aanname van het voorrecht van God had kunnen wagen, als Hij niet in zichzelf een absolute harmonie van geestelijke aard met Hem had gevoeld, zodat Hij alleen uitsprak wat Hij wist dat de goddelijke wil was. Het was tegelijk een verkondiging van Zijn eigen zondeloosheid en van Zijn koninklijke waardigheid als de Messias, in wiens handen de heerschappij over de nieuwe theocratie was gelegd.’¹

1 Geikie: ‘Life and Words of Christ.

Zo'n antwoord aan het geloof was niet minder een uitdaging aan het ongelooft; en de schriftgeleerden die daar waakzaam tussen de anderen zaten, konden niet anders dan opgewonden raken. Het toont hoe zij nog de kracht van Zijn aanwezigheid voelden, of dat voor de tijd, 'de wereld achter Hem aan was gegaan,' dat zij het in hun hart houden zonder het uit te spreken; maar daar in hun hart gist het: 'Waarom spreekt deze man zo? Hij lastert; wie kan zonden vergeven dan God alleen?'

Maar Hij vervolgt zelfs de onuitgesproken gedachte met Zijn goddelijke kennis: 'Waarom redeneert gij deze dingen in uw harten? Wat is gemakkelijker' - een prachtig woord dat 'gemakkelijker'; want bij Hem moeten woorden hun volle waarde hebben, niets minder; zodat het woord al het gewicht van de daad draagt: - 'Wat is gemakkelijker, tegen de verlamde te zeggen: Uw zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op en neem uw bank op en wandel?'. Maar nu zullen Zijn daden voor Zijn woorden instaan, als het hen maar tot geloof moge overhalen: 'Maar opdat gij weet, dat de Zoon des mensen op aarde macht heeft om zonden te vergeven, zegt Hij tot de verlamde: Sta op, neem uw bank op en ga naar uw huis.'

En zo is het: de glorieuze aankondiging is overtuigend bezegeld. Vergeving van zonden, niet mogelijk onder strenge voorwaarden, of te kennen wanneer men geroepen wordt om God te ontmoeten, maar nu, 'op aarde', positief verzekerd en eigen gemaakt, en het nieuwe leven dat door hem stroomt het zegel ervan: dit is wat het bezit wordt van de zich verheugende mens. Dit is ook het goede nieuws dat in hem wordt bekendgemaakt aan de menigte rondom. 'De Zoon des mensen heeft' dit 'gezag:' Eén in de werkelijkheid van de natuur van

de mens, maar uitzonderlijk in die titel zelf; in Zijn eigen geval te benadrukken, als vreemd aan het, wat niet hoeft te worden bevestigd van een ander; - welnu, zij zouden verbaasd zijn, en God er voor verheerlijken! Niet alleen voor hen: voor de aarde, de hel, de hemel; het was het wonder der wonderen. Engelen zeiden aanbeddend, met dit gezelschap van gevallen schepselen op aarde, voorwerpen in hun ellende van de liefde die Hem naar beneden bracht: 'Wij zagen het nooit op deze wijze.'

5. Dit alles wijst op de verandering die op komst was. Er was onder hen reeds Eén die groter was dan de wet en in een heel andere verhouding tot de wet stond dan de mensen als zondaars. Ongetwijfeld was er, samen met de wet zelf, een ritueel systeem dat zich, in tegenstelling tot de strengheid van de morele eis, tot zondaars richtte als een voorziening van genade die het oog van het geloof ook wees op het betere dat komen gaat. Maar juist door dit te doen, onthulde het zijn eigen onvermogen tot bevrijding van de veroordeling die de wet, waaraan het was verbonden, predikte en die het moest prediken. Alleen door dit te prediken kon zij optreden als de 'dienstmaagd' van de genade waarvoor zij de weg bereidde; en hoop vinden in de wet was precies het doel verslaan waarvoor zij was gegeven; en zo moest de Heer het volk dat door hun blinde farizeïsche leraren was weggeleid, vertellen: 'Er is iemand die u beschuldigt, zelfs Mozes, op wie gij vertrouwt.'

De bediening van Christus liet duidelijk zien dat alles op het punt stond te veranderen. De goddelijke liefde, die zich nu in Hem openbaarde, kon met niets minder dan de volste uitdrukking tevreden zijn; en dit is wat Hij nu bevestigt. De oproep van Mattheus

of Levi, en wat er hier mee samenhangt, vinden we in bijna identieke bewoordingen terug bij de drie synoptisten. Het onderwijs over de sabbat, waarmee het in Markus en Lukas wordt gevolgd, vindt men in Mattheüs in een ander verband.

(1) Hoewel het onderwerp van het onderwijs van de Heer in geen enkel ander evangelie vollediger wordt gegeven dan in Markus, worden het feit en de standvastigheid ervan evenzeer benadrukt als in enig ander, en de wonderen, zoals we hebben gezien, volgen en bevestigen het. Zijn teruggaan over de zee en het onderricht kan een betekenis hebben die verwant is aan wat we vinden in Mattheüs 13: want de genade die zich nu zo volledig toont, los van de wet, suggereert ooit dat uitgaan naar de naties waarin het zo spoedig zou uitmonden. Alleen Markus geeft dit als de inleiding op de roeping van Levi, zoals Mattheus ook in Lukas wordt genoemd; Markus spreekt alleen over hem als de zoon van Alphaeus: wat wordt er voor ons door het verschil in naam bedoeld?

De betekenis van Levi kennen wij reeds. Leah zegt bij zijn geboorte: 'Nu zal mijn man zich met mij verenigen. ... Daarom werd zijn naam Levi genoemd' (verbonden).

Alphaeus is moeilijker. Sommigen geven het, met Young, als 'leider, opperhoofd'. Anderen zouden het identificeren met Clopas (de Cleophas van onze gewone versie, Johannes 19:25), en dan kan het² betekenen 'overgaan' of 'voorbij,' in een slechte zin, 'overtreden'. Op deze manier hebben de twee namen een relatie tot elkaar en tot de context hier, zo opvallend dat het moeilijk is het niet aan te nemen

2 Zoals Chalpai

als het geven van die goddelijke gedachte die er zeker ergens te vinden is. Zij zouden dus spreken van ‘samengaan’ als het resultaat van ‘voorbijgaan’ aan de wet, en zo brengt genade God en mens; heiden en Jood samen.

Op deze wijze komt Levi, de tollenaar, geroepen van zijn belastingambt om een apostel van Christus te zijn, van een wetsdienaar om een bedienaar van de goddelijke gulheid te zijn, zijn naam te vervullen. Wij hebben een overvloed van soortgelijke gevallen in het woord van God; en indien in het geval van Levi de afwezigheid van betekenis kon worden bewezen, zou dit inderdaad het vreemdste zijn dat kan worden verklaard.

Genade heeft zijn weg, en Levi volgt Jezus; en dit wordt een initiatief van werk van een soortgelijk patroon. Want naar het huis van Levi komen velen van hen die de Joden als één soort samenvatten - ‘tollenaars en zondaars’ - en zij nemen plaats aan tafel met Jezus en zijn discipelen; en er wordt als verklarende noot aan toegevoegd: ‘want er waren velen en zij volgden Hem.’ Dit is alleen wat de Heer zelf tegen de Farizeeën zei over Johannes; en zij die oor hadden voor Johannes’ strenge aandringen op bekering, hadden juist daarom ook oor voor de ‘leidingen’ van genade.

Maar de Farizeeën en Schriftgeleerden maken bezwaar tegen deze laksheid, zoals zij die opvatten. ‘Waarom,’ vragen zij, ‘eet en drinkt Hij met tollenaars en zondaars?’ Zijn antwoord is overtuigend: Hij is de Geneesheer der zielen: zal Hij zich dan omringen met gezonde of zieke mensen? Hij komt niet op de ijdele zoektocht naar gerechtigheid, waarvan de wet al had bewezen dat die ijdel was: dan

zou Hij inderdaad, zoals zij dachten, op een verkeerde plaats zijn geweest; maar Hij had zich niet zo vergist. Maakten zij er geen? 'Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars.' En zondaars zijn zij, die altijd die oproep hebben gehoord.

(2) Maar dit hield een ingrijpende verandering van methode in. Het oude moest plaats maken voor het nieuwe, de starre vormen moesten worden ingeruild voor de expansieve vrijheid van de Geest. Hoe konden de voorgeschreven vasten doorgaan, met de Bruidegom in hun midden? Hij zou inderdaad binnenkort worden weggenomen en dan zouden zij vasten. Maar hoe konden hun voden van wettelijke gerechtigheid worden opgelapt met de zo verschillende gerechtigheid van het geloof? Of de nieuwe wijn van geestelijke kracht worden opgesloten in de vormen van ceremonieel Judaïsme?

(3) Markus en Lukas voegen hieraan toe de regeling van de sabbatkwestie door de Heer, die voor de Joden zo'n groot belang had omdat het hun hele verbondsrelatie met God betrof. In Mattheüs (Matt. 12:1-13, zie aantekeningen) is dit zeer vergelijkbaar, zij het in een ander verband. Het voorbeeld van David wordt hier evenals daar gegeven; maar in plaats van het beroep op de priesters in de tempel en het citaat uit Hosea, vervangt Markus Christus' eigen verklaring dat 'de sabbat voor de mens is gemaakt, en niet de mens voor de sabbat; zodat de Zoon des mensen zelfs Heer is van de sabbat'. De tedere zorg voor de mens, die in zo'n instelling voorkwam, en die de Farizeeën door de hardheid van hun toevoegingen ver hadden uitgewist, was zelf het overtuigende bewijs van de autoriteit van de Zoon des mensen daarover. Het was voor de mens dat Hij de Zoon des mensen was geworden; en als zodanig was alle zegen van de mens

in Zijn hand om te volbrengen. Verwerp Hem, en dit alles verdwijnt. De rust van God, de werkelijke rust voor al Zijn schepselen, kon Hij alleen brengen; en het teken was noodzakelijkerwijs verdwenen toen datgene wat het betekende voor niemand meer werkelijkheid was.

(4) De noodzaak van de mens wordt sterker benadrukt in de synagogale les die volgt, de genezing van de verdorde hand. Hier zouden zij met hun interpretatie van de sabbatwet het uitgaan van de goddelijke macht zelf ten behoeve van zulke ellende als waar de wereld vol van was, aan banden hebben gelegd. Was het dan een wet om niet goed maar kwaad te doen? Om de dood zijn gang te laten gaan in plaats van het leven te behouden? Maar zij bleven hardnekkig zwijgen. Dan, de liefde in Hem brandend tot woede over de hardheid van hun harten, roept Hij goddelijke kracht op om tegen hen te getuigen in de genezing van de man. Zij zijn verbijsterd, maar niet afgeleid; en hun toorn tegen Hem verenigt voortaan Farizeeën met Herodianen om Hem te vernietigen.

Onderverdeling 3. (Markus 3:7 - 5)

Dingen duidelijk gemaakt

We hebben tot nu toe de algemene kenmerken gehad van de bediening van Christus onder de mensen; we worden nu opgeroepen om de resultaten ervan te beschouwen, of wat er door zichtbaar wordt gemaakt terwijl het verder gaat. En hier moeten we denken, en als van bredere toepassing, aan de woorden profetisch gesproken door Jesaja over Israël: ‘Toen zei ik: Ik heb tevergeefs gewerkt; ik heb

mijn kracht voor niets en tevergeefs besteed; toch is mijn oordeel bij Jehovah, en mijn werk bij mijn God.’ Dat gold niet alleen voor Israël, maar in de hele huidige tijd is Zijn werk schijnbaar mislukt. Totdat Hij terugkomt in de wolken van de hemel, blijft de wereld het toneel van Zijn verwerping, en niet minder omdat hele landen bedekt zijn met nominaal christendom. Neen, deze nominale ontvangst maakt alleen maar duidelijker, waar het maar is, hoe hardnekkig, wanneer er geen pleidooi meer mogelijk is, de citadel van het hart zich tegen Hem kan afzetten. Zo wordt, om de eigen wil te volgen en die te rechtvaardigen, de waarheid verdraaid en het christendom ontkracht. ‘De corruptie van het beste wordt de ergste corruptie.’

En toch zal het einde voor Hem spreken, dat noch Zijn liefde noch Zijn macht heeft gefaald. De hemel vult zich met de vruchten van Zijn arbeid. De aarde zal ook haar oogst hebben. Ondertussen worden geloof en geduld geoefend en zijn ze voortdurend nodig.

Sectie 1. (Markus 3:7 - 4:34)

God alleen is voldoende

De hele onderverdeling is verdeeld in zeven delen; maar de 4+3 waarin de zevens zich zo vaak oplossen, is zo sterk gemarkeerd dat het twee delen worden. De eerste, gekenmerkt door de 4, toont die uiterlijke kijk op resultaten die zozeer gestempeld lijkt met mislukking, maar waarin (de mens volledig bewezen) de toereikendheid van God wordt gezien als de enige waarop kan worden vertrouwd. Het tweede, gestempeld met zijn 3 van geestelijke energie en opstanding, toont

ons het werk van God zelf in zijn heilskarakter, ongehinderd door de macht van het kwaad.

1. Aan het begin zien we opnieuw goddelijke kracht in genade uitstromen om alle gevolgen van de zonde te bestrijden, in een wereld die erdoor ontregeld en geruïneerd is. Een getuige hiervan die een zeker, huidig effect heeft in het aantrekken van scharen uit het hele land rondom.

(1) Ten eerste hebben we dit gezien in de Heer zelf; waar, in verband met wat reeds gezegd is, de betekenis ervan is dat Jezus 'zich met zijn discipelen terugtrekt naar de zee': een aanwijzing, zoals we reden hebben gezien om te geloven, van dat uitgaan naar de naties dat, hoewel geïmpliceerd in het eigenlijke karakter van de genade die binnenkomt, feitelijk zijn vorm krijgt door Israëls verwerping van Hem. Thans is het Israël dat achter Hem aanloopt, maar (nogmaals) op zo'n manier dat Hij zich vanwege de menigte naar het kleine schip moet begeven.

Ook de macht van de satan is overal zichtbaar, hoewel duidelijk onderworpen aan Hem. Op de wijze die wij gezien hebben, verklaren zij Hem nog steeds, - alleen om door Hem berispt en tot zwijgen gebracht te worden, als ongeschikt om Zijn getuigen te zijn. We kunnen er inderdaad al een aanwijzing in zien, hoe de onreine vogels zich zullen nestelen in de takken van de overwoekerde 'boom' van een gelijkenis die we binnenkort in dit gedeelte zullen aantreffen.

(2) Vervolgens wordt ons deze bediening van de Heer uitgebreid door middel van degenen die door Hem geroepen en gemachtigd zijn om

Hem te vertegenwoordigen. Daartoe zijn zij gewijd, allereerst om 'met Hem' te zijn; vervolgens om hen uit te zenden om te prediken; de macht om ziekten te genezen en demonen uit te drijven is de begeleiding hiervan. De lijst van de twaalf die volgt is niet in dezelfde volgorde als die in Mattheüs, behalve dat Simon Petrus de eerste naam is, terwijl die van de ongelukkige Judas de laatste is.

2. Wat hier volgt is nog steeds voor het grootste deel in Mattheüs, die echter een veel vollediger verslag geeft. Markus laat veel weg dat na de keuze van de twaalf kwam. Van de zogenaamde 'bergrede' heeft hij niets, en weinig details over de breuk die nu duidelijk wordt tussen het volk onder leiding van zijn farizeïsche leraren en de Heer. Dit alles heeft meer zijn plaats in Mattheüs als het dispensatie-evangelie, terwijl Markus bijna meteen tot de conclusie komt wanneer de schriftgeleerden Zijn wonderen toeschrijven aan demonische macht. Dit toont zo duidelijk het hart dat verhard is tegen alle overtuiging, dat Christus hen waarschuwt dat godslastering tegen de Heilige Geest, door wiens kracht Zijn machtige werken werden verricht, de onvergeeflijke zonde is. De uitdrukking in Markus, als de best gedocumenteerde tekst in feite de ware is, is dat het 'een eeuwige zonde' is - een zonde die in haar merkteken van een ziel die verstijfd is in vastberaden verzet tegen God, spreekt van een ultieme, eeuwige toestand. Helaas was het de demonische macht in Israël die zich deed gelden, en alleen Eén die sterker was dan Satan kon hem binden en van zijn prooi beroven. Satan zou Satan niet uitwerpen; en het feit dat hij werd uitgeworpen, gaf juist die laster toe. Zo hadden zij in feite zichzelf veroordeeld.

3. Maar dit alles was slechts het bewijs van de toestand van de mens, waaraan alleen de macht van God kan voldoen. Zelfs zijn bloedverwanten naar het vlees dachten over de heerlijke Werker als ‘naast Zichzelf’; en nu dringen zij op Hem aan midden in Zijn arbeid met hun veronderstelde (op zijn minst) voorafgaande aanspraak. Bij Hem konden zij het niet pleiten: de Zoon van God, deze verhouding tot God beheerste alles. Het was vanwege de staat van de mens. Goddelijk was Hij gekomen, en juist Zijn aanwezigheid onder hen pleitte niet voor hun gelijk hierin, maar voor het omgekeerde. Voor Hem was de geestelijke toestand datgene waarvan al het andere afhing, en de geestelijke band was alles wat Hij kon erkennen. Daarom verwerpt Hij op de meest beslissende wijze de louter vleselijke aanspraak: ‘Wie is Mijn moeder en Mijn broeders? En terwijl Hij omzag wie rondom Hem zaten, zei Hij: Zie Mijn moeder en Mijn broeders; want wie de wil van God doet, die is Mijn broeder en zuster en moeder.’³

4. Er volgt, net als in Mattheüs, de gelijkenis van de zaaier en het zaad, maar slechts één andere van wat er een reeks is die het Koninkrijk der hemelen voorstelt zoals het gestalte zou krijgen bij afwezigheid van de Koning. De laatste aankondiging van de Heer brengt noodzakelijkerwijs de heidenen binnen; als tenminste het werk van de Geest van God onder hen moet worden gevonden; zij bevat, zoals duidelijk is, een fundamenteel beginsel van het christendom; en Mattheüs volgt de geschiedenis hiervan tot de komst van de Zoon des mensen in de wolken des hemels. Markus heeft inderdaad één

3 Men hoeft nauwelijks te wijzen op de berisping van de Roomse Maria-idolatrie in dit alles. Het is in feite constant in de Evangeliën (vergelijk Lukas 2:48-49; Lukas 11:27-28; Johannes 2:3-4).

gelijkenis, die Mattheüs niet heeft, en die uitdrukkelijk de afwezigheid van de Koning toont tot de tijd van de oogst; maar Mattheüs heeft dit niet nodig, want wat hij wel geeft, verklaart het voldoende. Markus geeft alleen zoveel van de geschiedenis als nodig is om de principes te ontwikkelen; hij drukt alles in een morele behandeling van het individuele geweten.

Hier zitten we nog steeds op hetzelfde spoor als voorheen: de les is de ijdelheid van de mens; de toereikendheid van God alleen. De gelijkenissen tonen dit onder de toets van het woord van God. De grond van het menselijk hart levert niets op voor God, behalve als het Woord erin wordt gezaaid. Zelfs dan zijn er vele oorzaken van onvruchtbaarheid, en vijanden van het nieuwe leven dat is ontsproten. Neen, het algemene resultaat voor de aarde in het algemeen is gemengd en twijfelachtig. Wat heeft de geschiedenis van de Gemeente eigenlijk laten zien, als het niet dit is? Hoe groot is echter de troost te weten, dat dit geen onvoorziene, onverklaarbare gebeurtenis is. Voordat de Gemeente begon, was de geschiedenis van het belijdende christendom al geschetst, en waren de oorzaken van mislukking aangegeven; en in het Nieuwe Testament zijn gelijkenis, letterlijke profetie en visioen allemaal gebruikt om ons te waarschuwen - een waarschuwing die ook bemoedigend is.

(1) De oorzaken van onvruchtbaarheid zijn voor ons uitgebeeld in de gelijkenis van de zaaier en het zaad; en we hebben die al doorgenomen in Mattheüs. Uit het woord van God komt alle vrucht in de mens voort, maar uit de mens zelf komt tegenstand. De duivel, het vlees en de wereld zijn bondgenoten tegen Christus; en dezelfde belemmeringen, zelfs waar het woord wordt ontvangen,

hebben de overhand om in verschillende mate de juiste vrucht ervan te verhinderen.

Merk op in de berisping van de Heer aan Zijn discipelen, hoe weinig de stijlfiguur-vorm de intelligentie voor een van de Zijnen moet belemmeren. ‘Hoe zult gij dan alle gelijkenissen kennen?’ laat zien wat de Heer voor ons in petto heeft. En overal, daar hoeft niet aan getwijfeld te worden, zowel in de natuur als in de Schrift, zijn dergelijke gelijkenissen te vinden die wachten op de uitleg van het geloof. Helaas kunnen wij aan de andere kant onwetend zijn van hun bestaan, en de rede kan ontkennen wat zij zonder zulke leiding nooit kan vinden; maar agnosticisme van welke kwaliteit dan ook heeft geen kracht van overtuiging voor de man die ziet; als het gebed ‘Open Gij mijn ogen’ vaker bij ons was, zouden wij ons tenminste meer bewust zijn van de onmetelijkheid van onze erfenis.

(2) Na de oorzaken van onvruchtbaarheid gaat de Heer verder met te waarschuwen voor belemmeringen van het getuigenis. Als het woord van God datgene is waaruit alle vruchten moeten voortkomen, hoe groot is dan de verantwoordelijkheid om het te bedienen. Als een lamp wordt gebracht, wat doe je er dan mee? Het is ongetwijfeld voor verlichting. Zet je hem dan onder een korenmaat, of onder een bed? Duidelijk niet, maar op de standaard. Activiteit en laksheid, zoals in deze twee manieren getypeerd, kunnen beide het getuigenis belemmeren: het hart dat gericht is op winst, en bezig is met wat nadrukkelijk ‘zaken’ genoemd worden, zoals de doornige grond van de gelijkenis, kan weinig ruimte hebben voor het Woord, noch om het vast te houden, noch om het te verstrooien. Terwijl Og’s grote bed van gemak en plezier de mensen even veilig kan afhouden van

bezigheden met of bediening van de onzichtbare dingen. Christus gebiedt Zijn discipelen de dag der openbaring voor zich te houden, waarin alle geheime dingen eindelijk geopenbaard zullen worden.

Nogmaals, om te dienen moet men ontvangen; en als de vrucht zijn karakter ontleent aan het zaad, moet men alleen de waarheid ontvangen. Hoe belangrijk is het dan om te luisteren naar wat men hoort! En wat men uitdeelt aan anderen zal meer dan terugverdiend worden: iets wat evenzeer geldt voor de bediening van het Woord als voor praktisch gedrag; want de wet van de hemel is verstrooiing voor toename, - je vervreemdt niet van jezelf wat je aan anderen geeft, maar wint des te meer; en dit opent nog steeds de weg naar nieuwe winst: aan wie heeft zal meer gegeven worden. Elk stukje verworven waarheid leidt tot nieuwe waarheid; elk gevonden gebied van nut bereidt voor op meer.

(3) In een gelijkenis die kenmerkend is voor Markus gaat de Heer nu verder met te spreken over de dag van openbaring bij de oogst van de aarde, en over wat dit inhoudt voor de huidige tijd. Het zaad dat in de grond wordt gestopt, wordt daar door de zaaier achtergelaten alsof hij er verder niet over nadenkt. Het ontspruit en groeit als het ware zonder zijn medeweten. Zo is de Heer na het zaaien van het zaad van zijn woord in het begin, opgegaan naar de hemel. Hoeveel schijnt er in feite plaats te vinden zonder Zijn medeweten. Het gewas blijft zich ontwikkelen en rijpen. Wanneer Hij ziet dat het rijp is, wordt de sikkel erin gestoken.

Van deze oogsttijd op aarde geeft Mattheüs ons de vollediger details. De gelijkenis benadrukt hier slechts de tijd van verantwoordelijkheid

en onzekerheid - de aarde die uit zichzelf voortbrengt; dan het ingrijpen; wanneer het gewas klaar is. Over het algemene resultaat wordt nu niets gezegd. Alles wat ons reeds is voorgehouden, impliceert een niet ongemengd resultaat. Mattheüs toont ons overeenkomstig het onkruid tussen de tarwe; niet eens het falen van slechts een groot deel van het juiste zaad (een les die Markus heeft herhaald), maar het effect van het zaaien door de vijand. Markus gaat hier over naar de derde gelijkenis in Mattheüs; en hier vinden we wat voor ons een droeviger belang heeft.

(4) We hebben de betekenis van deze derde gelijkenis al enigszins uitvoerig besproken. Het is die van het mosterdzaadje, en we hebben daarin inderdaad het beeld gezien van een zeker succes, een groei boven verwachting. Het kleinste zaadje ontwikkelt zich tot een boom; het Koninkrijk der hemelen wordt (volgens het constante gebruik van de figuur in de Schrift) een wereldmacht, - een ding van vanzelfsprekende toepassing; zo lang voor onze ogen dat we het besef van wat het betekent hebben verloren. Het christendom, zeggen wij, heeft een recht van heerschappij over de aarde: een claim die Rome met veel succes heeft gemaakt. Helaas, als het christendom ooit een volk op aarde heeft geregeerd, heeft Christus zelf dat nooit gedaan; en daarom niets anders dan een ontaard christendom. Het succes op deze manier is een vreselijke mislukking geweest: de goed gewortelde boom heeft onderdak gegeven aan de onreine vogels van de lucht, die in de eerste gelijkenis het goede zaad verslinden. Hier in de degradatie van het Koninkrijk der hemelen tot een wereldmacht met de vorst van deze wereld ongetroond, vinden we wat zelfs van het woord van God komt onder degenen die belijden dat ze het aannemen, niet

verwerpen. En hier komt de kijk op de mens als beproefd door het Woord op natuurlijke wijze tot een einde.

Sectie 2. (Markus 4:35 - 5:43)

Het werk van God in zijn verlossende kracht

We hebben nu de andere kant: hoe God Zich desondanks aan het geloof openbaart, Zijn doelen feilloos uitvoert, ondanks alle tegenstand; en als de Redder van allen die hun vertrouwen op Hem stellen. De drie onderafdelingen hier als sluitstuk van een afzonderlijke reeks spreken van nature over de goddelijke openbaring; terwijl de tweede afdeling even vanzelfsprekend spreekt over dat verlossingswerk waarin Hij het meest volledig tot uiting komt.

1. Het stillen van de storm op het meer wordt eerder in Mattheüs gevonden, maar met weinig verschil in detail. Daarin wordt Christus' macht over de elementen tentoongesteld tot verwondering van Zijn discipelen; en daarin hebben waarschijnlijk al Zijn mensen zonder enige twijfel het teken gezien van Zijn oppermacht over alle omstandigheden van het verstoorde toneel waar wij doorheen gaan. Wanneer de storm komt, hoe vaak lijkt Hij te slapen! Maar dit is om het geloof te oefenen, niet om het omver te werpen. Toch is het ongelooft in hen onverbiddelijk en kwellend: 'Zorgt Gij niet dat wij vergaan?' alsof de golven het schip waarin Hij zich bevond konden doen zinken! Maar daar was de logica van het feit: het schip liep vol. Zij wekken Hem, en op Zijn berisping stilt de storm; maar hebben zij niet iets gemist? en winnen wij niet vaak, misschien, een snellere bevrijding door ons ongelooft? wanneer het geloof, zoals de tropische

vogel, zijn rust zou vinden te midden van de storm, en meer de 'wonderen van de Heer' zou zien.

Let op Zijn berisping: 'Waarom zijt gij bevreesd? Hebt gij nog geen geloof?' En waarom vertrouwen wij Hem niet met absolute rust van hart? Het is zeker waar dat 'wie vreest, is niet volmaakt in de liefde.' Maar dan; hoe goed te weten dat Zijn liefde zodanig is - zo waar en almachtig - dat dit volmaakt leren alles is wat wij kunnen wensen voor absolute bevrijding.

2. Het bekende verhaal van de demonische man volgt, zoals in de twee andere synoptici, en toont de macht van de vijand in zijn volste en hevigste vertoning, geheel onderworpen aan Hem. We hebben het al bekeken in Mattheüs, maar die is in dit geval veel korter in zijn verslag dan Markus. Markus staat meer stil bij de wanhopige toestand van de man, zijn geteisterd worden door een horde demonen - zoals hij zegt, een legioen, en schildert zijn verdere toestand als bevrijd, waarover Mattheüs niets zegt. Deze dingen liggen meer binnen het bereik van het huidige Evangelie, waarin de kwaliteit van de bevrijding, de dienst aan de mens, meer voor ons ligt, zoals in Mattheüs de Bevrijder.

(1) In de eerste plaats toont Markus ons op zeer duidelijke wijze de macht van de vijand. Zijn slachtoffer verblijft in de graven; hij die de macht van de dood had, vindt een aangename verblijfplaats temidden van de tekenen van het verderf dat zijn hand heeft aangericht. Daar leeft hij in de wetteloze vrijheid verzekerd door bovennatuurlijke kracht. Mensen kunnen hem niet binden en niet temmen; ketens en boeien worden door hem in stukken gebroken; en gebrand op

zelfverwonding is hij altijd in taferelen van verwoesting, - op de bergen of in de graven, huilend en zichzelf snijdend met stenen. Hier zijn kenmerken waaraan we nog steeds in vele verschillende vormen kunnen zien hoe groot de greep van Satan op de mensen is, nog steeds en overal. Ondanks hun trots en eigenliefde volgen zij gretig de wegen van zelfvernederling en zelfkastijding; zij breken elke beperking af die de wijsheid, voortgebracht door bittere ervaring, de mensen heeft geleerd elkaar op te leggen. De hoogten van zelfverheffing en de knekelhuizen van verdorvenheid zijn gelijkelijk hun verblijfplaatsen; en deze, hoewel schijnbaar zo ver van elkaar verwijderd, komen vaak samen.

(2) Maar de macht van Satan, die voor het gevallen schepsel zo hopeloos is om te overwinnen, vindt in Christus een macht waarvoor hij moet bezwijken. In deze hele evangelische geschiedenis is er geen spoor van openlijk verzet van de kant van deze demonen, als het er hier een legioen waren. Zij betreuren het oordeel dat zij voorzien, maar waarvoor de tijd nog niet gekomen is, en bepleiten dit voor zichzelf. Zij smeken Hem om hen niet uit het land te sturen, en vragen toestemming om in de varkensskudde te gaan. Welk doel zij hiermee beoogden, en of het uiteindelijk werd gedwarsboomd of geleden, kunnen wij misschien niet goed begrijpen. De demonen blijven demonen, en zoeken als zodanig hun eigen doel; terwijl de wijsheid van God nog steeds de wijzen in hun eigen sluwheid neemt.

(3) Wij krijgen dan het beeld van de verlost mens. Drie dingen tonen de gedane verandering: hij is 'zittend, en gekleed, en gezond van geest'. Onrust, heftigheid, hartstocht zijn verdwenen; de schande van zijn naaktheid is bedekt; hij is tot zichzelf gekomen en zijn geest

is opgeklaard. Is er een komen tot zichzelf, waar er geen komen tot Christus is?

(4) Maar de wereld is een gevallen wereld, en Satan is er de vorst van. Hier zien we hoe het komt dat hij dit is. Zij die Christus smeken te vertrekken, moeten wel de duivel hebben om te blijven. Het is slechts een kwestie tussen die twee, want de natuur verafschuwt een vacuüm. De Heer heeft ons laten zien hoe een leeg, geveegd en opgeruimd huis op zo'n huurder wacht en uitnodigt: Christus is een te kostbare gast: één ziel voor tweeduizend varkens is een te hoge prijs. Zij smeken Hem daarom, hoffelijk, te vertrekken; want Hij kan met hoffelijkheid geweigerd worden, en toch geweigerd: en Hij vertrekt inderdaad.

(5) Maar de geredde man is van een andere geest dan deze: goddelijke genade heeft gewrocht in zijn hart, en de bevrijding waarvan hij het onderwerp is geweest is te echt en groot. Hij bidt dat hij bij Hem mag liggen; maar de Heer heeft andere bedoelingen met hem: 'Ga naar huis naar uw volk,' zegt Hij, 'en vertel hun hoe groot de Heer voor u gedaan heeft en zich over u ontfermd heeft.' Zo wordt de geredde zondaar gemaakt om een getuige te zijn van het heil dat hij heeft ontvangen, in de wereld waaruit Christus is weggegaan. 'En hij ging zijn weg, en begon in Decapolis bekend te maken hoe groot de dingen waren die Jezus voor hem gedaan had; en alle mensen verwonderden zich.'

3. In de verhalen over de dochter van Jaïrus en de vrouw met de bloedkwaal is Markus weer vollediger dan Mattheüs, en de dispensationele toepassing die we in zijn verslag hebben gezien lijkt

hier plaats te maken voor een individuele en geestelijke toepassing. We hebben ongetwijfeld de goddelijke en menselijke kant van wat in feite één glorieus werk is van de God van de opstanding. Aan de ene kant zijn wij zondaars die sterven in onze zonden, en wij leggen Christus aan in onze nood en bewijzen de deugd die in Hem is voor onze genezing. Van de andere kant waren wij niet gewoon stervende, maar dode, en zijn wij opgewekt uit de dood. Beide kanten zijn waar, maar wij houden ons nu niet bezig met een verzoening tussen beide. Het zijn in hoofdzaak de opvattingen van respectievelijk Romeinen en Efeziërs, en we komen tot die opvattingen in de volgorde die hierdoor wordt aangegeven.

(1) Jair, 'de verlichter', als heerser van de synagoge, kan ons door naam en positie zowel het falen als de macht van de wet betekenen. De wet had gezegd: 'Doe dit, en gij zult leven', maar het leven, zo erkent hij, is alleen in handen van Jezus, tot wie de overtuiging van zijn extremiteit hem brengt. Het geloof komt voort uit de nood van zijn dochter: 'Mijn dochtertje ligt op de rand van de dood: Ik bid U dat Gij komt en Uw handen op haar legt opdat zij genezen wordt en zij zal leven.' Het is de juiste uitwerking van het recht wanneer wij door het op deze wijze tot het geloof van Jezus worden gesloten.

(2) De Heer luistert naar zijn gebed, en volgt hem naar het huis, een menigte die Hem op zijn weg daarheen verdringt. Temidden van hen allen komt iemand die Hem bewust persoonlijk nodig heeft, - een bloedkwaal, een gestage stille aftapping van het leven, waarvoor alle hulp die zij tot nu toe heeft gezocht slechts een verergering van het kwaad en verarming is geweest. Nu heeft zij van Jezus gehoord, en zonder middelen, zonder hoop, heeft ook zij de plaats bereikt waar

zij klaar is om aangetrokken te worden. Het geloof zegt in haar hart: 'Indien ik slechts Zijn klederen aanraak, zal ik genezen worden'; en de gebeurtenis bevestigt dit; in de pers achter zich komend raakt zij aan; en 'zij voelde in haar lichaam dat zij van die plaag genezen was.'

Dit is een van de niet zelden voorkomende gevallen waarin de geestelijke toepassing zo gemakkelijk te maken is, dat zij in feite algemeen wordt gemaakt door de algemene instemming van de christenen, en weinig handhaving behoeft. De twaalf jaren van ongenezen ellende worden door het getal van de goddelijke regering gekenmerkt als datgene wat, nadat alle andere middelen tot genezing erger dan ijdel zijn gebleken, uitmondt in de verhoging van Christus. Het aanraken van de klederen is het beroep op die wegen van Hem die Zijn karakter, de 'gewoonten', in Hem openbaren waarop men zo veilig kan vertrouwen. We zien in haar ook hoe noodzakelijk geloof is voor gevoelens, die deze voortbrengen, niet erop gebouwd: 'vreugde en vrede' gevonden 'in het geloven'. De details van het beeld ondersteunen de interpretatie: het is niet de toevallige gelijkenis die we vinden, maar de consistentie van de waarheid.

Zij illustreert ook de bevestiging die gevonden wordt in het openlijk belijden van Christus: hoe de Heer dit verwacht van degenen die Hij genezen heeft. Hij erkent haar ook als iemand voor wie Hij zich niet schaamt en verzekert haar het stille genot van wat Zijn genade heeft gegeven. Van welk immens belang voor ons geestelijk leven is de belijdenis van Christus, zoals Hijzelf die voor ons heeft benadrukt!

(3) Maar nu wordt het nieuws gebracht dat het kind dood is: waarom zou de Meester nog meer moeite doen? De dood is voor de mens het

einde van de hoop en, wat hem betreft, zo bedoeld. Juist daarom kan God zich tonen waar de mens onmachtig is. ‘Wees niet bang,’ zegt de Heer als antwoord op zo’n boodschap, ‘maar geloof.’ Het ongeloof mag zijn recht opeisen om te treuren en te wenen, hoe onwerkelijk dat ook is; maar alleen het geloof kan de heerlijkheid van God zien.

Dezelfde twaalf jaar meten de periode van de bloedafgifte van de vrouw en de leeftijd van het kind wanneer het uit de dood wordt opgewekt: in beide gevallen moet dezelfde betekenis eraan worden toegekend. ‘God heeft ons, uit de grote liefde waarmee Hij ons heeft liefgehad, ook toen wij dood waren in de zonden, samen met Christus levend gemaakt en samen met ons opgewekt’ (Ef. 2:4-5). Dit gaat inderdaad verder dan wat we in Markus vinden; maar ‘met Christus’ laat zien dat Christus, in een diepere zin zelfs dan in het Evangelie, de Werker is van het wonder van de opstanding. ‘Met Hem’ alleen, als de vrucht van Zijn kostbare dood voor ons, en door genade ‘gebonden in de bundel des levens’ met Hem, zouden wij uit een zo verschillende dood zijn opgestaan. In het Evangelie is het een wonder van kracht dat gezien wordt; in de Brief is het een wonder van gerechtigheid en toch van genade voor ons.

Afdeling 2. (Markus 6 - 10)

De dienst van een verworpen Meester

Tegenover afwijzing en actieve tegenstand zendt de Heer nu Zijn discipelen uit in de wereld als werkterrein. Zij nemen hun karakter noodzakelijkerwijs van Hem over; en zoals wij in Hem de volmaakte Dienaar hebben, zo wordt hier het dienende karakter in hen gezien. Dit is duidelijk waar het tweede deel van Markus op ingaat en bij stilstaat; de Heer wordt gezien als de Leider in 'dit, zoals op de hele christelijke weg. Het geeft ons allereerst de eenheid van deze oppositie; van het laagste tot het hoogste, de waarheid wekt door haar uitdaging van alle corruptie in de wereld de verenigde krachten van de wereld tegen haar op. In de volgende plaats zien wij de religieuze oppositie, het wettisch traditionalisme van die tijd (en traditionalisme is altijd wettisch) onwetend van de ware behoefte van de mens, en daarom van de genade die alleen daarin kan voorzien, werkelijk vijandig tegenover Mozes en Christus. We hebben dan de belijdenis van Christus nodig, met het kruis als het huidige resultaat, maar de heerlijkheid als het uiteindelijke resultaat. De morele beginselen van de weg worden dan benadrukt; in wezen wordt het schepsel op zijn juiste plaats gezet, en zo heeft God het Zijne. Terwijl, tenslotte, we de resultaten hebben wanneer; het schepsel aldus met God is, de overwinning van God wordt gezien over alles wat de afspiegeling van Zichzelf daarin heeft ontsierd en vervormd.

Onderverdeling 1. (Markus 6)

De eenheid van oppositie en suprematie van goddelijke genade

Met de eenheid van oppositie wordt de suprematie van goddelijke genade gezien; want per slot van rekening kan God niet worden gedwarsboemd in Zijn doel van zegening, al is Zijn methode van overwinning door een kruis. Goddelijke volheid stort zich uit, zelfs in een woestijn, en hoewel met tegenwind op een stormachtige zee, wandelt Christus op die zee, komt tot hen en de wind houdt op; en aan de andere oever geeft al het kwaad zich aan Hem over en gaat voorbij.

1. (1) Maar eerst zien wij Hem verworpen door de Zijnen, tot wie Hij komt met een macht die zij nodig moeten bezitten, maar die, hoewel in genade geopenbaard, geen ontvangst voor Hem kan winnen. De trots van het natuurlijke hart is altijd de meest hardnekkige tegenstander van het heil van God, en kan zelfs de heerlijkheid van die zelfvernedering in Hem, die tot hen is genaderd, niet onderscheiden. Zij struikelen over de steen des aanstoots.

Toch is er in deze beslissende verwerping van Gods boodschap niets bijzonders, behalve in de grootheid van de boodschapper. De Heer spreekt erover, als slechts een voorbeeld van een algemene regel, dat een profeet niet zonder eer is dan in zijn eigen land en onder zijn eigen verwanten. De menselijke natuur is, helaas, consistent genoeg in het kwaad om zulke algemene uitspraken te rechtvaardigen: want 'zoals in het water gezicht tot gezicht antwoordt, zo antwoordt het hart van de mens tot de mens.'

In het licht hiervan, zoals vooral Markus benadrukt, deed de Knecht van de goddelijke liefde, die weinig kon doen vanwege een ongeloof waarover Hij zich verwonderde, dit geduldig - 'legde Zijn handen op een paar zieken en genas hen' - en op zoek naar de weg naar hun harten, 'ging rond in hun dorpen, onderwijzend.' Hoe de volmaakte mannelijkheid van de Heer naar voren komt, en bedoeld is naar voren te komen, in dit verslag. De goddelijke heerlijkheid die Hem toebehoort, mag niet de werkelijkheid verhullen van datgene wat ons zo krachtig aanspreekt in de tedere menselijke wijze waarop de Zoon van God is neergedaald om de mensen te dienen.

(2) Hij zendt nu ook de twaalf uit, ter uitbreiding van Zijn persoonlijk getuigenis; twee en twee, het getal van bekwaam getuigenis, en ongetwijfeld voor wederzijdse hulp. Markus benadrukt hier zoals elders de macht over onreine geesten die hun wordt gegeven, over de duistere en vreselijke vijand van de mensen; uit wiens greep zij gered moeten worden. Zij worden op een zodanige wijze uitgezonden, dat zij in dit alles hun absolute afhankelijkheid van Hemzelf tonen, - zonder voorziening van voedsel of geld. Zij moeten sandalen dragen, niet de luxere 'schoenen', en geen twee jassen. Zij moeten zich ook tevreden stellen met wat zij vinden in het eerste huis dat zijn deuren voor hen opent, terwijl aan de andere kant het oordeel wordt uitgesproken over elke plaats die een door goddelijke macht erkend getuigenis niet wil ontvangen of aanhoren.

Met hun boodschap en met deze bekrachtiging gaan zij dus op weg.

2. We worden nu teruggevoerd naar de dood van de voorloper van de Heer, waarin die van Hemzelf niet onduidelijk wordt geïmpliceerd.

Herodes, zo wordt ons verteld, veronderstelt, gealarmeerd door zijn schuldige geweten, wanneer hij hoort van de wonderen die Jezus heeft verricht, dat hij de Doper is, die uit de dood is opgestaan. Daarop volgt het vreselijke verhaal van lust en haat, met weinig variatie ten opzichte van wat we in Mattheüs hebben gezien. Het voltooit de verwerping die Nazareth ons reeds heeft getoond, het huwelijk van de begeerten van het vlees in onheilige vereniging met de trots van het leven. Het bindt de wereld en haar heersers samen in tegenstelling tot de troon van de hemel, en haar aanspraken en genade. Dit is de wereld waarin niettemin God verheerlijkt moet worden als nergens anders, en een geestelijke oogst moet binnenhalen die de buitensporige rijkdom van zijn genade zal tonen aan de overheden en machten in de hemelse gewesten.

3. De Heer trekt zich terug in de woestijn, het type van de wereld in de toestand waarin de zonde haar heeft gebracht, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. Hier bedienen discipelen, handen in de nood van de schare uit hun eigen voorziening die zich vermenigvuldigt door Zijn zegen erover. Vijf broden en twee vissen voeden, en meer dan dat, vijfduizend mensen. De toepassing is van de gemakkelijkste, en gemaakt door christenen in het algemeen; en we hebben het al doorgenomen in Mattheüs: de volheid van zijn gezegende betekenis is net zo weinig uit te putten, als de broden waren in de tijd hier voor ons gebracht. Het is een van die taferelen, uitzonderlijk in de evangelische geschiedenis, waaraan de vier schrijvers allen bijdragen, terwijl de Heer zelf in Johannes daaruit zijn onderwijs over het brood des levens ontwikkelt.

4. De overtocht over de zee van Galilea is ook verbonden met de bediening in de woestijn in drie van de evangeliën; alleen Lukas laat het weg. In elk van deze wordt de wandeling van de Heer over het water voorgedragen, en Zijn komst naar de discipelen, zwoegend in de tegenwind. De wandeling van Petrus over het water om de Heer te ontmoeten, kenmerkend zoals we die in Mattheüs hebben gezien, wordt in de andere verslagen weggelaten; de numerieke verandering is hiermee in overeenstemming. De algemene betekenis van wat hier voor ons staat, kan niet worden miskend. Het opstijgen van Jezus naar de berg om te bidden, terwijl Hij Zijn discipelen alleen achterlaat op de zee tot Zijn wederkomst; toont ons onmiskenbaar de grenzen van de beproevingstijd van het geloof, waarin de tegenstand van de 'loop van deze wereld' wordt ervaren. Ongetwijfeld zijn er, afgezien van de grote en definitieve tussenkomst van de Heer ten behoeve van Zijn volk, tal van kleinere vervullingen waarin Hij binnenkomt en voor een tijd een einde maakt aan de storm; en ook enkele waarin wij voor een tijd de bekende gedaante niet onderscheiden en bang zijn; totdat de Stem zegt: 'Ik ben het' en wij ons verbazen dat wij het voor een ogenblik niet hebben kunnen weten; en de storm voor die tijd voorbij is. En toch, hoe vaak merken wij, wanneer een nieuwe beproeving komt, dat wij nauwelijks meer voorbereid zijn dan voorheen om Degene te herkennen die er opnieuw mee komt; en wanneer Hij Zich bekend maakt is het nauwelijks minder een wonder.

5. Maar uiteindelijk is de zee voorbij, zoals wanneer Hij zich bij ons voegt in het einde, en dan komt de zegen, zelfs voor de aarde, wanneer zij zal 'kennen', zoals de mannen van Gennesaret, Degene van wie alle zegen afhangt, en de plaag op het hele kader der dingen zal voorbijgaan, met de geestelijke ziekte die zij vergezelt en aanduidt.

Onderverdeling 2. (Markus 7 - 8:9)

De tegenstelling van Traditionalisme en de Dienst der Liefde

De volgende onderverdeling loopt nog grotendeels naast Mattheüs. Lukas laat alles weg. We hebben hier in de eerste plaats de tegenstelling van het traditionalisme tot de wegen van God, en dus tot de ware dienst van de mens; terwijl het geloof ons rechtstreeks met God verbindt, Zijn weg onderscheidt en bezit, en door Hem bevestigd wordt, zoals bij de Syro-phoenicische vrouw. De genezing van de dove die hierop volgt, is eigen aan Markus; en de toestand van deze man lijkt ons geestelijk vollediger voor te stellen, zonder oor om te horen en dus zonder spraak. Hier wordt de Heer speciaal verdrukt door deze toestand, en Zijn 'Ephatha' wordt met een zucht uitgesproken. In een ander woestijntafereel voorziet de goddelijke barmhartigheid de armen opnieuw van brood, dat als figuur voor ons duidelijk is uitgelegd; en hiermee eindigt dit onderwerp.

1. De groei van het traditionalisme is niet moeilijk te traceren. De waarheid zelf uit de bron van de waarheid, waar zij door de mens bediend wordt, erkent noodzakelijkerwijs degene die haar brengt. Tot zover is dit goed, anders zou het niet nodig zijn; maar hoe vaak volgt het niet, en met niet al te lange tussenpozen, dat de leraar de waarheid die hem eerst gezag verleende gaat geven. We hebben vertrouwen gekregen in de man, en beginnen met minder zorgvuldig onderzoek alles aan te nemen wat van zo'n bron tot ons komt. De uitlegger begint het Woord dat hij uitlegt te verdringen. Voor de volgende generatie is dit een gemakkelijker proces, en de heerschappij van de rabbi is spoedig begonnen. Er groeit spoedig (formeel of informeel)

een geheel van leerstellingen op, die, hoewel beleden menselijk en theoretisch feilbaar, voor waarheid worden aangenomen en de massa's aan zich binden. Voortaan moet hij die van God wil leren, een steeds grotere barrière doorbreken tot het doel dat hij wil bereiken.

De traditionele leer gaat steeds verder naar beneden. Als zij een betekenis heeft, zal dit ongetwijfeld een conservatief element zijn, maar op zijn best een dode steun, geen levend beginsel. Omdat het menselijk is, zal het openingen hebben waardoor dwalingen zullen binnenkomen; zo niet eigen dwalingen, die zich gemakkelijk zullen verenigen met andere dwalingen. De onmiddellijke toevlucht tot God wordt erdoor afgesloten, en het nut van Zijn woord 'ter correctie, ter terechtwijzing' is op zijn minst beperkt.

In Israël ontstonden de schriftgeleerden als reactie op dat afwijken van de wet, dat de ondergang van het volk was geweest. Zij kwamen naar voren als haar verdedigers en rechtvaardigers, en daartoe als haar onderzoekers en uitleggers. Hun ijver voor de naleving ervan bracht hen ertoe 'er een haag omheen te maken' van hun eigen regels, die, terwijl ze het juk steeds zwaarder maakten, op natuurlijke wijze geleidelijk aan datgene verdrongen wat ze moesten afdwingen. Het menselijke kwam onvermijdelijk in conflict met het goddelijke. Als toevoegingen braken zij de wet noodzakelijkerwijs vanaf het begin; en het einde kon niet anders dan nog erger zijn dan het begin.

Maar nog erger dan hun tegenstrijdige verordeningen was hun totale dwaling over de aard van de wet zelf, en van de ziekte waarvoor zij de aangewezen remedie was. Met al hun moeizame onderzoekingen ernaar, interpreteerden zij haar oppervlakkig, en hadden geen kennis

van haar ware werking. Zij hadden de les van de ervaring niet geleerd, zoals de apostel verklaart, dat 'wat ten leven was gewijd' hij 'tot de dood bleek te zijn'. Daarom probeerden zij het falen ervan te verhelpen door aanvullende verordeningen, in plaats van zich te wenden tot die Verlosser waarvan de profeten met één stem getuigden. Hun remedie was wet en niet genade; letter en niet geest. Zij wilden de diepgewortelde ziekte van de mens van buitenaf genezen, en als zij de uiterlijke tekenen onderdrukten, verergerden zij alleen de inwendige wanorde tot een fatale zaak.

(1) Markus benadrukt meer dan Mattheus de religieuze nauwgezetheid die zich bezighield met de buitenkant, de ceremoniële wassingen (of 'dopen') van handen, bekertjes, vaten, banken; vervelend in verhouding tot de ijdele nutteloosheid ervan. God had het bij Jesaja allang gekarakteriseerd als louter uiterlijkheden zonder hart, menselijke geboden die aanspraak maken op goddelijk gezag; zo wezenlijk hol dat de Heer het hekelt als huichelarij.

(2) In feite werd wat God had geboden erdoor terzijde geschoven; en de overtreding van het 'eerste gebod met belofte' was slechts een voorbeeld van vele soortgelijke dingen die zij deden.

(3) Met zulken was het zelfs ijdel om te redetwisten. Daarom wendt de Heer zich tot de menigte om hun het eenvoudige onderliggende beginsel te tonen dat voor het geweten rechtvaardigde wat Hij zei. De natuur had voorzien in de reiniging van de onreinheid van het lichaam. Zedelijke, geestelijke verontreiniging komt helaas voort uit wat uit de mens komt; uit het hart, en is daar inheems. Maar hoe zal het hart dan gereinigd worden?

2. Hiervoor zijn ze niet klaar. Hij wendt zich van hen af naar de heidenen, als Zichzelf verbergend voor hun ongeloof, om in een heiden een bewuste behoefte aan Hem te vinden waarvoor Hij Zich niet kon verbergen, en een onderscheiding van geloof die Israëls artsen ontbrak. Deze Syrisch-fenische, tevreden om haar ware plaats in te nemen als een hond voor Hem, kon in Zijn genade haar aanspraak vinden op goddelijke gulheid, door te onderscheiden wat ondoorgrondelijk was voor de mensen van de wet. Dit geloof van Zijn kant erkent Hij en verheugt Zich erin. De macht van Satan is onderdrukt, en de ziel bevredigd.

3. Maar Israël had geen oor om de Stem te horen die tot hen sprak; en dit is inderdaad van nature de toestand van de mens, een toestand die gesymboliseerd wordt in deze dove die tot Christus wordt gebracht, en die een overeenkomstige belemmering heeft in zijn spraak; want de spraak kan alleen goed zijn waar het oor open is. De Heer is verdrukt in de geest met deze toestand. Hij steekt de vinger die de melaatse had aangeraakt in zijn oren; want ligt niet geestelijke melaatsheid ten grondslag aan deze doofheid in geestelijk opzicht? en bij de reiniging van de melaatse is het oor het eerste deel dat gezalfd wordt. In dit type is de betekenis heel duidelijk. De ziel onder de macht van de zonde is doof voor de stem van God - heeft zelfs het vermogen verloren om goed te horen. Dat wat de melaatse reinigt geeft alleen het oor om te horen.

De Heer raakt ook de tong aan; en dan, Zijn ogen opheffend naar de hemel, zucht en zegt: Ephatha! 'Wordt geopend. Onmiddellijk worden zijn oren geopend, en de band van zijn tong losgemaakt.

Hij is hier in Decapolis, een deel van het land dat voornamelijk niet-Joods en heidens is, maar de roem van dit wonder gaat wijd en zijd.

4. De menigte volgt Hem; en het wonder van de broden wordt voor hen herhaald. Ook hier zitten we in het spoor van het Mattheüs-evangelie, en het verschil tussen de twee verslagen is zeer gering. De genezing van de menigte, die Mattheüs beschrijft, wordt hier echter weggelaten, evenals hun verheerlijking van de God van Israël. In plaats van vijf broden onder vijfduizend man, zoals bij de vorige gelegenheid, met twaalf manden met brokken die werden opgenomen (zie p. 157, aantekeningen), hebben we nu zeven broden met zeven manden, en vierduizend man: de aantallen van de volmaaktheid en van de wereld in het algemeen. Zij herinneren ons aan de volmaakte toereikendheid van de goddelijke zegen voor alle menselijke behoeften, en aan het feit dat alle mensen zonder beperking er naar Gods verlangen deelnemers aan zijn. Dit sluit passend af wat we voor ons hadden.

Onderverdeling 3. (Markus 8:10 - 9:8)

De openbaring van de heerlijkheid van Christus hier en hierna

En nu komen we bij het punt waarop de Heer, die in tegenstelling tot het algemene ongeloof zijn discipelen hun geloof in Hem als de Christus heeft ontlokt, hen verbiedt nog langer over Hem als zodanig te spreken. De Zoon des mensen moest lijden en sterven en uit de dood worden opgewekt en in heerlijkheid wederkomen. De heerlijkheid die nu voor de wereld verborgen en alleen voor

het geloof kenbaar is, zal uiteindelijk vanuit de hemel worden geopenbaard. Maar tot die tijd moeten Zijn discipelen het kruis aanvaarden naar het voorbeeld van hun Meester. Hier is het krimpen van de natuur meteen duidelijk; en in het licht daarvan getuigt de gedaanteverandering van de Heer dat zij geen listige fabels hebben gevolgd, en het woord van de profetie bevestigen door het tonen van die komende heerlijkheid. Dit is Petrus' eigen interpretatie van wat zich afspeelde op de 'heilige berg' (2 Petrus 1:16-19).

1. We beginnen hier met de eis van de Farizeeën om een teken uit de hemel, wat alleen hun eigen totale en moedwillige blindheid voor Zijn ware heerlijkheid aantoont. Het 'teken van de Zoon des mensen in de hemel' zal uiteindelijk gezien worden; maar te laat dan voor Zijn verwerpers. Het zoeken naar nieuwe bewijzen temidden van de overvloed die gegeven was, was slechts het zoeken naar rechtvaardiging voor hun ongelooft; en voor zulken kon geen teken doeltreffend zijn; daarom zou er geen worden gegeven. Hij verlaat hen en vertrekt naar de andere kant van de zee.

In feite had hun eigengerechtigheid Hem niet nodig en was slechts een gisting van verzet in hun harten. Zo noemt Hij het nu - 'zuurdesem', 'gisting': de trots en de wil van de mens opgewekt in opstand tegen God; en dit kenmerkte hen. Elders bestempelt Hij het als 'huichelarij', want hun gedachten waren verzonnen en hun argumenten waren slechts onoprecht - het dictaat van de wil, niet van het verstand. Helaas, ook in de discipelen kan zulk een zuurdesem gevonden worden: eigengerechtigheid zoals bij de Farizeeën, wereldsheid zoals bij de Herodianen. Hiervoor waarschuwt Hij hen nu, hoewel zij in

het begin slechts denken aan het brood dat zij vergeten zijn; en zij hebben praktisch het brood vergeten dat Hij gezegend had!

2. Hierop aansluitend illustreert de blinde man te Bethsaida, naar het schijnt, het geleidelijk binnendringen van het licht bij hen die in Zijn handen zijn voor de genezing van de blindheid van de natuur, - handen die hun werk niet ophouden totdat de genezing voltooid is. De belemmeringen daarvoor zijn ons zojuist voorgehouden - zelfbezetting, de wereld, de halve oprechtheid en het gebrek aan ernst in ons discipelschap, en dergelijke dingen. Geen wonder dat de Heer ons voor genezing alleen met Zichzelf moet hebben, buiten Bethsaida, de 'plaats van netten', die de wereld werkelijk is. Dan komt de aanraking van Zijn handen; en als het voortgebrachte zicht onduidelijk is, moeten we toch niet ontkennen dat het werkelijk zicht is. Noch zal Hij weggaan tot het volmaakt is.

3. Wij hebben de belemmeringen van het geloof gehad, en zijn geleidelijke ontwikkeling te midden van zulke belemmeringen; wij hebben nu datgene waarin het, waar het echt is, zich steeds openbaart. Het ziet misschien mensen slechts als wandelende bomen; maar het ziet Christus en verwacht Hem niet met andere mensen. Zij die zeiden dat Hij Johannes de Doper of Elias was, bedoelden Hem geen oneer, maar zij hadden geen ogen om de heerlijkheid van de Christus van God te onderscheiden. De Heer zegt hun dat zij Hem niet als zodanig bekend moeten maken; want het was nu duidelijk dat Israël geen welkom voor Hem had; en het kruis was nu de enige verwachting die Zijn volgelingen moesten koesteren. Markus laat hier enkele bijzondere woorden weg in de belijdenis van Petrus, en de aankondiging zowel wat betreft de Gemeente als het

Koninkrijk waarmee de Heer deze beantwoordt. Markus' verkorting van Mattheus, als het dat al was, volgt nog steeds het duidelijke doel van zijn Evangelie, door weg te laten wat bedelingenleer is, en ons eenvoudig te laten zien wat het ware geloof onderscheidt van alle wijsheid of sentiment van de mens, en voert ons meteen door om te zien wat het ongeloof van de mens inhoudt met betrekking tot de weg van de ware gelovige.

4. Hij begint hen nu te leren dat de Zoon des mensen - sprekend over Zichzelf onder die titel die Zijn verbondenheid met de mensen in het algemeen en Zijn eigen verlaging tot alles wat in ware menselijkheid ligt besloten - 'dat de Zoon des mensen vele dingen moet lijden, en door de oudsten en overpriester en schriftgeleerden moet worden verworpen, en gedood, en na drie dagen moet opstaan.'

Onmiddellijk wordt degene in wie het geloof de hoofdrol speelt, de hoofdrolspeler in het verzet ertegen. 'Petrus nam Hem apart en begon Hem te berispen'! Maar Hij draaide zich om en met Zijn ogen op hen allen gericht, berispte van Zijn kant deze tegenstand als van Satan. Satan had Hem eerder een weg naar het Koninkrijk voorgesteld zonder het kruis; en hier onder de Zijnen is nu dezelfde stem, die Hem aanspoort zichzelf te sparen. Maar dit waren niet de bedoelingen van God, maar de zwakke menselijke gedachten die zich zo gemakkelijk tegen God konden verzetten. Niet als het zoeken van de Zijnen naar zulk een soort kon Hij de Verlosser van de mens zijn; en de weg van Zijn discipelen moet ook naar het patroon van de Zijnen zijn. Hij roept de schare met Zijn discipelen tot Hem, opdat de voorwaarden van discipelschap tot Hem volkomen worden begrepen. Wie achter

Hem aan wil komen, moet dezelfde weg volgen: hij moet zichzelf verloochenen en ook zijn kruis opnemen en Hem volgen.

Hij stelt hier de twee wegen tegenover elkaar, waarvan ieder een keuze moet maken. Het eigene zoeken is alles verliezen, - zelfs zichzelf verliezen,⁴ zoals het in Lukas (9:25) staat, en voor altijd. Zijn leven verliezen omwille van Christus en het evangelie is eeuwige winst. Dit geldt in de geest ervan voor allen; vandaag, evenzeer als in elke vroegere tijd: en het is een plechtig woord. De belijdenis van Christus kost nog steeds: wat dat niet doet, kan nauwelijks belijdenis worden genoemd. 'Want wie zich voor Mij en Mijn woorden zal schamen in dit overspelig en zondig geslacht, voor hem zal ook de Zoon des mensen zich schamen, wanneer Hij komt in de heerlijkheid des Vaders, met de heilige engelen.'

5. De laatste woorden leiden naar de verheerlijkings scène waarin de komst van de Zoon des mensen wordt aangekondigd. Wij hebben dit reeds besproken in de aantekeningen bij Mattheus, met wiens verslag Markus bijna identiek is, behalve dat het korter is. Deze herhalingen hebben ongetwijfeld, ook als zodanig, hun betekenis; en ze verschillen omdat ze verband houden met verschillende lijnen van waarheid. Maar we hebben veel meer en diepere studie nodig om zulke dingen te begrijpen.

4 De dubbelzinnigheid van psuche, 'ziel' of 'leven', maakt het moeilijk te vertalen, niet echt te begrijpen, wat hier gezegd wordt. Omdat de mens een levende ziel is, is zijn ziel vaak slechts een synoniem voor 'zichzelf', en zo ook hier. Er is een huidig verlies van zichzelf dat slechts winst is, het afleggen van zijn leven ter wille van Christus; terwijl het uiteindelijke verlies een onherstelbare ondergang is.

Onderverdeling 4. (Markus 9:9-50)

Gods weg voor ons en onze weg

Wij hebben nu de weg in zijn zedelijke kenmerken voor ons gesteld, samen met datgene waarvan de ervaring ons niet toestaat ons te verwonderen, het contrast van onze eigen wegen natuurlijk. Twee dingen worden hier speciaal benadrukt, waarvan het tweede betrokken is bij het eerste: geloof, - dat, door God op Zijn plaats te zetten, mij op de mijne zet; en nederigheid, die juist het innemen van deze scheppende plaats voor God is. Als grondbeginsel van de weg zelf vinden we, wat de discipelen nog niet konden betreden, en waar in de Evangeliën niet veel meer dan naar werd verwezen, - opstanding; hetgeen hier tweemaal wordt verklaard met betrekking tot de Heer zelf, maar de toepassing ervan op de discipelen wordt aan ons overgelaten. Dit deel sluit af met een zeer plechtige bevestiging van een dag van vergelding, misschien wel de meest nadrukkelijke die we in de Schrift vinden.

1. Terwijl zij met Hem van de berg der verheerlijking afdalen, draagt de Heer de drie die tot dit wonderbaarlijke schouwspel zijn toegelaten er op aan niemand iets over te zeggen totdat de Mensenzoon uit de doden is opgestaan. Hierover zijn zij verbijsterd, hoewel Hij er al duidelijk over gesproken heeft. Een opstanding uit de dood is hun vreemd, hoewel de opstanding zelf een geaccepteerde waarheid was. Dit is nu de christelijke vorm ervan, waarbij de Heer zelf de eerstelingen en het patroon is. Er wordt echter nog geen toepassing van gemaakt: alleen de Zoon des mensen zal op de derde dag opstaan. Het is een fundament van ons geloof dat Hij dit heeft gedaan.

Maar de discipelen hebben een vraag die ze graag willen stellen. Hoe komt het dat de schriftgeleerden zeggen dat Elias moet komen vóór de dag van de Messias? Zij weten dat hier de Messias is. De Heer antwoordt dat Elias inderdaad eerst moet komen en alle dingen moet herstellen. En hoe staat er aan de andere kant geschreven dat de Zoon des mensen vele dingen moet lijden en teniet gedaan moet worden? Dat zag er niet naar uit dat hij zou komen nadat alle dingen hersteld waren. En toch was er in feite een komst van Elias geweest, - iemand die in zo'n geest en kracht was gekomen. Maar dat licht was uitgegaan; zij hadden met hem gedaan wat zij wilden; en zo zou ook de Zoon des mensen lijden.

Dus een wereld in strijd, en macht in de tussentijd daarmee, een weg die naar beneden leidt naar de dood, met opstanding als het antwoord van God daarachter: dit zijn de kenmerken van de weg die de Heer heeft afgelegd, en waarop Zijn discipelen Hem volgen.

2. Er moet ook rekening worden gehouden met de macht van Satan; maar de vijand is hier al overwonnen, en er is alleen geloof nodig voor volledige bevrijding. Helaas kan het geloof ontbreken, zodat de gegeven macht niet beschikbaar is. Het kind dat tot de Heer wordt gebracht is reeds in handen geweest van hen die uitdrukkelijk gemachtigd waren om demonen uit te drijven; toch hebben zij in dit geval slechts hun onbekwaamheid getoond om iets te doen. Daarover zucht Hij als een ongelovig geslacht, hoewel er toch een bron in Zichzelf is, hoezeer de discipelen ook falen. Hier zegt Hij tot de vader van het kind: 'Alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.' Markus benadrukt de kwaadaardigheid van de demon en de lange tijd van bezetenheid. Nadat hij is uitgegaan, lijkt het kind even dood; maar

Jezus neemt hem bij de hand en hij staat op. Tegen Zijn discipelen zegt Hij dat zo'n kwaadaardig geval alleen kan wijken voor gebed en vasten. Maar hoe groot is de bemoediging bij zo'n vijand die zo zeker overwonnen moet worden. De eis dat het geloof in energie moet zijn is geen afzwakking, maar een zegen voor het vlees.

3. Vervolgens hebben we opnieuw de druk van dood en opstanding, mogelijk in bredere kring dan voorheen. Er is geen commentaar op, behalve dat 'zij het niet begrepen en bang waren het Hem te vragen'. Hoeveel dingen zijn wij geneigd ons op deze manier te onttrekken; en daardoor verliezen wij, voor zover mogelijk, onze eigen beste zegeningen. Tegen die tijd zullen deze dood en opstanding het hoofdbestanddeel zijn van het evangelie dat zij overal verkondigen; en verder zullen zich daarin nog nieuwe heerlijkheden ontwikkelen: Christenen zullen leren en zich verheugen in het besef dat zij dood en opgestaan zijn met Christus.

Deze herhaling van de aankondiging van Christus' dood kan, zoals ik heb gezegd, wijzen op datgene wat nog niet kon worden uitgesproken. Als beginsel van de wandel is het voor ons van primair belang. 'Wandelen in Christus' houdt noodzakelijkerwijs in dat wij met Hem zijn opgestaan; en dit is de enige christelijke norm.

4. Genade heeft ons op zo'n plaats gezet, en alleen genade kon dat doen. Er is geen ruimte voor de gedachte van verdienste bij het verkrijgen van datgene waar de mens in onschuld nooit aanspraak op kon maken, en waardoor ons hele leven voortaan slechts een dankoffer ervoor is. Het geloof is datgene waardoor we terugkrijgen wat we in de val verloren hadden, de plaats van het schepsel als niets

voor God, met het besef van onze schuld omdat we het verloren hadden. Zo zou er voor ons geen aanspraak meer mogen zijn op grootheid, terwijl het heerlijke voorbeeld voor onze ogen van Hem die voor ons een dienaar werd in Zijn liefde, zelfverloochend, arm, ontdaan van de heerlijkheid die Hem toekwam, ons zou moeten ontdoen van alle verlangen naar zelfverheffing.

Maar, helaas, het volgende waarvan we lezen na Zijn aankondiging van de dood waarheen Hij gaat, is een ongepaste twist onder de discipelen over wie de grootste moet zijn. De Heer komt er prompt aan tegemoet. Het verlangen om de eerste te zijn zou iemand alleen maar kwalificeren om de laatste te zijn, en dienaar van allen. Dan neemt Hij een klein kind, jong genoeg om in de armen te worden genomen, en zegt hun dat Hij Zijn Naam aan zo iemand kan verbinden. Neen, hier was het type van waarmee Hij Zich kon vereenzelvigen. Hij die zo'n klein kind in Zijn Naam ontving, ontving Zichzelf, en dus ook de Vader. Voor God inderdaad, wat is de mens buiten de baby? Alleen het gelukkige is het te erkennen.

Daarop vertelt Johannes Hem, als uitnodiging tot Zijn oordeel daarover, hoe zij iemand hadden aangetroffen die in Zijn Naam demonen uitdreef en hem hadden verboden omdat hij hen niet volgde. Ook hier had de geest van zachtmoedigheid ontbroken. Zij die nog niet zo lang geleden hadden gefaald (ondanks dat zij gezag hadden) om een demon uit te drijven, hadden moeten weten dat iemand die dat kon doen, een of andere titel moest hebben. De naam van Christus was niet iets waarmee men kon toveren. Er moet enige eerbied voor die naam zijn geweest, die hem als machtswoord tegen Satan kon gebruiken. Zo iemand kon zich niet snel omdraaien om

kwaad te spreken over Christus. Maar onder de mensen waren er slechts tegengestelde gelederen: wie niet tegen was, was voor Hem. En hij die zo over Christus' naam dacht dat hij slechts een beker water gaf aan iemand die bij Hem hoorde, zou in geen geval zijn beloning verliezen.

5. De Heer gaat hiervan over om aan de andere kant op dezelfde wijze, maar met meer nadruk dan in Mattheüs, over beloning te spreken. Iedereen moet met vuur gezouten worden, want 'onze God is een verterend vuur'. Deze jaloerse heiligheid zou door haar oordeel over het kwade alleen het goede behouden; want als wij geoordeeld worden, worden wij door de Heer gekastijd, opdat wij niet met de wereld veroordeeld worden. Anderzijds geldt voor de goddelozen het zouten met vuur voor het vreselijke oordeel van Gehenna, 'waar hun worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.' Hier verenigt de heiligheid van God als pure toorn op de zonde, eeuwig als Zijn onveranderlijke natuur, zich met de eeuwige worm van een berouwvol geweten om de zondaar te kwellen. Ach, het is zeker beter om op te geven wat nodig lijkt als oog of hand of voet, hier te leven op welke verminkte, onvolmaakte manier dan ook, en het leven binnen te gaan, dan hier de volheid van al het goede te hebben, door te gaan naar het eeuwige vuur!

Maar 'elk offer zal met zout gezouten worden': dat wat aan God moet worden aangeboden moet beantwoorden aan Zijn natuur; er moet 'het zout van het verbond van uw God' zijn, zoals de wet het uitdrukt, of wat in alle betrekkingen met Hem moet staan. Zout is de energie van toewijding aan God die het bederf tegenhoudt: 'Zout,' daarom, 'is goed,' en als het zijn kracht verliest, wat zal het dan vervangen?

Zout moeten we dus in onszelf hebben. Het zal natuurlijk zijn smaak rondstrooien: als het dat heeft, zal het dat zeker doen. Maar dit is dienen, niet eisen. Wij moeten jaloers zijn op onszelf - voorzichtig, natuurlijk, om dit karakter te handhaven in al onze omgang met anderen; maar in vrede - zo gemakkelijk gebroken door een wettische en veeleisende geest: 'Heb vrede met elkaar.

Onderverdeling 5. (Markus 10:1-45)

Resultaten: De natuur in haar relatie tot God

We hebben nu, zoals opnieuw in Mattheüs, de natuur in haar verhouding tot God, een zaak van groot belang op de weg van de dienst: de instelling van het huwelijk, de verhouding tot Hem van de kinderen, de staat van de mens in zijn beste natuur, de zonde die haar donkere schaduw over alles heeft geworpen; tenslotte zien we de zo misvormde natuur werken in de dienstknecht van God zelf en de neiging om het hele karakter van de dienst te vernietigen; maar dan de overwinning van God daarover, en de volmaakte Dienstknecht die het patroon voor Zijn volk zet en hen vormt naar Zijn eigen gelijkenis.

Aangezien we dit in Mattheüs hebben doorgenomen, zullen we er hier maar weinig aan toevoegen; we proberen voornamelijk punten van verschil op te merken, met tegelijkertijd de overtuiging hoe gering en oppervlakkig onze kennis van deze verschillen is, en hoe het woord van God moet lijden onder onze karige kennis ervan.

1. In de kwestie van het huwelijk wordt ons door Christus geleerd om in het begin absoluut de verordening van de Schepper te respecteren. Volgens die verordening zijn man en vrouw één vlees, en dit is gegrond op het scheppingswerk zelf dat hen mannelijk en vrouwelijk maakte, één man en één vrouw. God heeft hen samengevoegd; de mens mag hen niet scheiden. Markus merkt zelfs niet op dat echtscheiding bij uitzondering is toegestaan, wanneer de huwelijksband in feite is verbroken.

2. Wat de kinderen betreft, merkt Markus het ongenoegen van de Heer over het gedrag van de discipelen op, en geeft hier in hoofdzaak wat elders in Mattheüs staat, namelijk dat alleen zij die het Koninkrijk van God als een klein kind ontvangen, daarin kunnen binnengaan (Matt. 18:3). Markus toont ook een vollediger antwoord van de Heer op een geringer verzoek. Hem wordt gevraagd hen ‘aan te raken’; Hij neemt hen in zijn armen, legt zijn handen op hen en zegent hen.

3. In het geval van de heerser dat volgt, vinden wij het hart geopenbaard van iemand die, zoals Paulus over zichzelf zegt toen hij onbekeerd was, ‘ten aanzien van de gerechtigheid die uit de wet is, onberispelijk is.’ Er is werkelijk datgene op grond waarvan gezegd wordt, (en in direct verband met zijn ‘Leraar, al deze dingen heb ik van mijn jeugd af bewaard,’) dat ‘Jezus, hem aanzien, hem liefhad.’ Er was iets in hem dat beminnelijk was. Wat hij over zichzelf zegt, zegt hij met een eerlijk geweten en overtuiging van de waarheid ervan. Evenmin is hij, zoals uit zijn vraag blijkt, slechts in beslag genomen door het heden en zonder aan God te denken. Hij verlangt en zoekt eeuwig leven; en, aangetrokken door wat hij hoort of ziet in Jezus, komt hij tot Hem om de weg te leren om dit te vinden.

Markus benadrukt zijn rennen en knielen voor de Heer, zijn ‘Goede Leraar’, wat de Heer vanuit dat louter menselijke standpunt niet kan aanvaarden. Goedheid is in God alleen: had hij het maar alleen daar gezocht! De natuur wordt ten volle beoordeeld in de strekking van die bewering; en thans moet hij in zijn pijnlijk hart, terwijl hij zich, helaas, afwendt van Hem op wie zijn hoop was gevestigd, ten minste de band beseffen die (naar men hoopt, alleen voor het heden) hem afhoudt van de zegen die hij zoekt. Maar deze band moet door een meer dan menselijke kracht worden verbroken. De natuur in haar mooiste vorm is van God afgefallen. De mens heeft een Redder nodig.

4. Dit is wat de Heer nu bevestigt. Tot verbazing van Zijn discipelen verklaart Hij dat het gemakkelijker is voor een kameel om door het oog van een naald te gaan dan voor een rijke om het Koninkrijk van God binnen te gaan. Zij die, om dit minder absoluut te maken dan het lijkt, het willen toepassen op een oosterse stadspoort, moeten bedenken dat de Heer rechtstreeks bevestigt dat datgene waarover Hij spreekt ‘voor de mens onmogelijk’ is. Anderzijds neemt Markus voor ons de verklaring op dat een rijke man hier staat voor iemand die op rijkdom vertrouwt, wat tegelijkertijd de voor de hand liggende fout van een grove letterlijkheid voorkomt, en het principe uitbreidt tot de armste in feitelijke bezittingen. In werkelijkheid is hij alleen in de bedoelde zin ‘rijk’, die op rijkdom vertrouwt; en hij kan dat doen die ze nooit verwerft. In de door God gewekte honger van de ziel worden de dingen waartoe de wereldling zich voor hulp wendt, even weinig waard als goud om de dorst van de woestijn te stillen.

De discipelen zeggen in hun verbazing tegen elkaar: ‘Wie kan er dan gered worden?’ Maar redding is geheel en al van God. Wanneer de mensen hebben geleerd dat zij dit nodig hebben, is er geen moeilijkheid meer.

5. De natuur op zichzelf is dan hopeloos; en in het kind van God verblijft nog datgene wat de Schrift vanwege zijn neigingen het vlees noemt. ‘In mij, dat is in mijn vlees,’ zegt de man in de ervaring van Romeinen 7, ‘woont geen goed.’ Van het vlees is het eigen ik het centrum; en in de sfeer van geestelijke dingen zal het vlees makkelijk binnendringen. Het zelf kan datgene opeisen waarin het (in de zin waarin wij spreken) geen deel kan hebben, en zich verlustigen in de gedachte daar een vooraanstaande plaats in te nemen. Petrus’ ‘Wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd’ is precies zo’n eis, die de Heer in genade beantwoordt met de volle verzekering dat niets kan worden verlaten omwille van Hem zonder overvloedige beloning, zowel hier als hierna. Maar Hij behoedt dit dubbel voor misbruik zoals de vleselijke geest het zou kunnen maken: ten eerste, door de herinnering dat het moet worden gedaan omwille van Hem om beloond te worden; niet voor zichzelf, om de beloning te verkrijgen. Ten tweede, en hieruit voortvloeiend: ‘vele eersten zullen de laatsten zijn, en de laatsten de eersten’, wat effectief verbiedt dat men zichzelf ergens plaatst.

6. Maar we gaan verder dan dit, om de overwinning van God te zien over al deze geest van strijd en wedijver. Opnieuw begint Hij hen te waarschuwen voor Zijn komende dood en hen te troosten met de gedachte aan Zijn spoedige opstanding. Er komt geen reactie: de angst is al over hen gekomen. Maar nu blijkt hoe tegendraads

zij zijn door het verzoek van de zonen van Zebedeüs om de twee dichtstbijzijnde plaatsen in het komende Koninkrijk. De Heer wijst hun de weg waardoor Hij dit bereikt. Kunnen zij drinken van Zijn beker en gedoopt worden met Zijn doopsel? En onmiddellijk verzekeren zij Hem dat zij dat kunnen. Hij zegt hun dat zij daar inderdaad deel aan zullen hebben; maar de plaatsen die zij zoeken zijn alleen van Hem om te geven aan hen voor wie het door Zijn Vader is bereid.

Dit wekt de verontwaardiging van de andere discipelen, en toont een soortgelijke geest in hen allen. En nu toont Hij hun hun grote en fundamentele fout. De hemel is geen plaats voor de ambitie van mensen. De Zoon des mensen kwam niet om bediend te worden, maar om te bedienen: de zending van de liefde onder hen zocht alleen datgene wat de liefde alleen als beloning kon tellen. En als, 'boven alle twijfel verheven, de mindere gezegend is door het meerdere,' verzekert onze afhankelijkheid van Hem dat deze bediening van Hem aan ons voor altijd zal doorgaan. Als liefde Hem ertoe bracht het op te nemen, zal liefde Hem ertoe brengen het ook te houden, zo zeker als Hij voor altijd Zoon des mensen is, hoewel het zwoegen en het verdriet van Zijn werk voorbij zijn.

Als dan bij Hem de dienst slechts het teken is van een oneindige liefde, en dus nooit kan ophouden, kan het dan anders zijn met hen die Hij brengt in de heerlijkheid van gelijkenis met Zichzelf? Kunnen zij de dienst op zich nemen om er de heerschappij, de staat en het gezag mee te winnen? Dat zou zeker onmogelijk zijn: nee, de grootste in het Koninkrijk van de hemel is hij die zich vernedert als een klein kind (Matt. 18:4). In de heerschappij van de hemel regeert de Liefde;

en daarom is heerschappij nog steeds dienst, het meest gewaardeerd omdat het zo is.

Afdeling 3. (Markus 10:46 - 16)

Het hart van de dienst geopenbaard in het offer, beantwoord vanuit het hart van God in de opstanding en de hemelvaart van de Offeraar.

Het slotdeel van het boek toont ons de dienst van de Heer, vervolmaakt in Zijn offerdood, waarvan de aanvaarding wordt gezien in de opstanding. Maar Markus gaat verder dan dit, en verder dan enig ander evangelie, en volgt Hem naar de hemel zelf, - naar de rechterhand van God. Het verband hiervan met het aspect van het zondoffer van het verzoeningswerk, zoals dat hier aan ons wordt voorgesteld, moeten we op een ander tijdstip bekijken.

Het kruis en de opstanding geven ons hier karakteristiek de tweede en derde onderverdeling. De eerste, als inleiding op deze, brengt ons terug (zoals op dit punt alle evangeliën doen) naar Mattheüs' beeld van de Koning, gekomen tot de Zijnen en door hen verworpen; het verband hiervan met wat volgt is duidelijk, als we beseffen dat hierin niet alleen Israëls toestand maar die van de wereld als geheel wordt gezien, de zonde van de mens in haar volle ontwikkeling, waarvoor het kruis van Christus de enige mogelijke remedie is. Zo staan de drie delen van deze laatste afdeling in passende verhouding tot elkaar, en vormen zij een betekenisvol geheel.

Onderverdeling 1. (Markus 10:46 - 13)

De Koning

De eerste onderverdeling heeft ook drie delen. Het eerste daarvan heeft zijn centrale betekenis in de onvruchtbare vijgenboom, die de Heer vervloekt om zijn onvruchtbaarheid, een figuur die nauwelijks kan worden verward door iemand die onder de oppervlakte kijkt, en die in Markus is verweven met het verhaal van Zijn reiniging van de tempel, het huis van Zijn Vader. Israël moest daarvoor helaas verdreven worden uit datgene wat zij ontheiligd hadden. De 'Kanaäniet (of koopman) in het huis des Heren' had in het bevoorrechte volk van God zijn droevige vervulling gevonden.

Het tweede deel toont ons, samen met hun vijandigheid jegens de Heer, Zijn oordeel in detail over hun toestand. Dit komt naar voren in Zijn antwoorden op hun verschillende en kwaadwillende vragen en pogingen om Hem in Zijn spreken te verstrikken, - pogingen die voor hen eindigen in rampzalige verwarring. Hij sluit het af met Zijn onbeantwoordbare vraag aan hen met betrekking tot Davids Zoon; en hekelt vervolgens voor het volk de harteloze en opzichtige godsdienstigheid van de schriftgeleerden.

Het derde deel kondigt (voor discipelen, oren alleen) de komst aan van de verworpen Zoon des mensen in heerlijkheid, om Zijn gelovig volk te bevrijden uit de grote laatste verdrukking waarin het volk terecht is gekomen, omdat zij Hem, die tot hen kwam in de naam van Zijn Vader, hebben verworpen en Hem, die in de zijne komt, hebben ontvangen.

Het verband is, zoals in het algemeen in Markus, nauw en intiem met het Evangelie van Mattheüs; Markus laat echter veel weg, vooral van de bedelings-details, zoals het huwelijk van de zoon van de koning; en in de profetie van de laatste taferelen, alles wat betrekking heeft op de Gemeente en op het oordeel over de volken, de scheiding van de schapen van de bokken.

1.(1) In de drie synoptische Evangeliën wordt de voorstelling van de Heer aan het volk als hun Koning voorafgegaan door het wonder te Jericho, dat uitdrukkelijk wordt verricht als antwoord op een beroep op Hem als Zoon van David. Mattheüs noemt twee blinden, maar Markus slechts één, wiens naam hij (en niet Mattheüs) noemt. Bartimeüs is gewoon de zoon van Timaeüs, zodat hij zijn persoonlijke naam ontleent aan zijn verwantschap. Timaeus is in het Grieks,* 'iemand die gewaardeerd wordt,' en 'de zoon van iemand die gewaardeerd wordt' zou goed de toestand van Israël kunnen weergeven in haar blindheid van ongeloof, nog steeds 'geliefd om der vaderen wil' (Rom. 11:28). Het is zeker een treffende naam voor iemand die we al op andere gronden (zie aantekeningen bij Matt. 20:29-34) hebben bekeken als een voorafschaduwning van het overblijfsel van Israël in de komende dagen, wanneer. God de weg bereidt van Zijn Koning om naar Sion te komen. Zij moeten en zullen, ondanks de tegenstand van de massa door wie zij omringd zijn, in Jezus van Nazareth Iemand vinden die gezonden is om 'blinden het gezicht terug te geven' (Lukas 4:18). Tot Hem zullen zij komen, 'het kleed afwerpend' van religieuze eigengerechtigheid, die altijd een belemmering is geweest voor het volk waartoe zij behoren. Zij zullen zicht krijgen en Jezus volgen.

{Een Griekse naam hoeft nauwelijks een probleem te zijn, waar Grieks al zoveel jaren bijna de gemeenschappelijke taal is, en waar Petrus, Andreas, Filippus, Nicodemus en Stefanus allemaal Grieken zijn. Zijn Grieks zijn (het gebruikelijke synoniem van niet-Jood) is in feite geestelijk veelzeggend, aangezien Israëls vader Abraham, Gods Timaeus, in onbesnedenheid werd genoemd, volgens het argument van de apostel in Rom. 4.}.

Zo'n geestelijk zicht, gegeven in Jericho, de wereld onder de vloek, waarin Christus gekomen is, en dat nog steeds blinde bedelaars verandert in blijde volgelingen van de Heer, is ook nu Zijn getuige. Hij moest onder deze vloek komen om ons daarvan te verlossen, en de verlossing in Jericho kan heel goed de belofte zijn van Zijn overwinning in Jeruzalem en elders, hoewel Hij door de handen van mensen wordt afgewezen. De gezegende Knecht heeft het allemaal voorzien, en ziet zonder onzekerheid de weg voor zich. Juist die afwijzing zal Hem alleen maar aanleiding geven tot een diepere dienst.

(2) Zo komen ze in de buurt van Jeruzalem, naar Bethphage (het 'huis van onrijpe vijgen') en Bethanië (het 'huis van verdrukking' of 'vernedering')^{*5} belangrijke namen voor Hem; en nu zendt Hij twee van Zijn discipelen om het veulen waarop Hij zal rijden, om Zijn vrederijk te verkondigen, naar Jeruzalem te brengen. Markus, die zo weinig mogelijk de bedelingskant van de dingen raakt, laat in zijn verslag de moeder-ezel weg (zie Mattheüs). Het gejuich van de menigte begroet het 'komende koninkrijk van onze vader David.' Er

5 Meer algemeen wordt nu aangenomen als 'huis van dadels', maar dat is een vermoeden.

lijkt momenteel geen tegenstand te zijn. Hij gaat gewoon Jeruzalem binnen, gaat de tempel binnen en bekijkt daar alles. Dan, het is nu avond, trekt Hij zich terug en gaat naar Bethanië.

Mattheüs vermeldt dit eerste bezoek van stille overdenking van de Heer niet, maar plaatst de reiniging van de tempel, die pas de volgende dag plaatsvond, in verband met de triomfantelijke intocht. Dit is hem natuurlijk ten laste gelegd als een tegenstrijdigheid. Het is in feite de vervanging van de tijdsvolgorde door een gedachte; en dit komt niet zelden voor in de evangeliën.

Dit eenvoudige omzien naar alles en dan de rug toekeren is zeer plechtig. Het is geen oordeel dat wordt uitgesproken, maar Hij vindt niets naar Zijn tevredenheid, en laat het aan hen over, en laat hen ermee zitten. Zijn eigen persoonlijke positie staat buiten dit alles. De tempel als het huis van Zijn Vader had van Hem moeten zijn. Daar, als ergens in Israël, zou de troon van God hebben gestaan, en hier was de Koning van dit koninkrijk, de Zoon van de Vader; en Hij keert het de rug toe. Hij verlaat de stad ook, naar Bethanië, het 'huis der vernedering'. Hij kan alleen daar verblijven.

(3) De volgende dag, als Hij terugkeert naar de stad, hongert Hij. Een geestelijke honger was in feite op Hem. De ijver voor het huis van Zijn Vader verteerde Hem, met alles wat dat huis inhield, als gevestigd onder de mensen - een plaats van toenadering tot Hem, niet alleen voor Israël, maar voor alle volken. Dit was toevertrouwd aan Israëls zorg, en hun voorrechten waarop zij zich beroemden, om met minachting neer te kijken op de heidenen, waren werkelijk verantwoordelijkheden namens hen. De zegening van de aarde

hing - en hangt nog steeds - af van Israëls zegen. Als Gods wijnstok hadden zij gefaald, en de wijngaard was verwoest; maar Hij liet een overblijfsel terugkomen, volgens Zijn eigen beeld over hen, om als 'een vijgenboom geplant in' de verlaten 'wijngaard' (Lukas 13:6) te zijn, om te zien of er toch vrucht voor Hem zou zijn.

Hier wordt dus de betekenis van de huidige handeling gezien. Het teruggekeerde volk stond voor God met zijn geloofsbelijdenis in Hem, in opvallend contrast met de volkeren rondom, voor wie duidelijk als louter heidenen; 'de tijd van de vijgen was nog niet aangebroken'. Het vijgenblad was de belofte van vrucht waar die ook gevonden werd; en daarom komt de Heer om die te vinden. Er was niets, en daarom spreekt Hij de ondergang ervan uit.

Hier wordt niets meer over gezegd, maar Hij gaat verder naar Jeruzalem en de tempel, en wat Hij aan het begin van Zijn bediening had gevonden (Joh. 2:13-16) vindt Hij onveranderd aan het einde ervan. Hebzucht ontheiligde het huis van God, en wat een huis van gebed had moeten zijn, was een rovershol geworden. Hij zuivert hen allen en neemt voor een ogenblik het gezag aan dat Hem toekwam; maar het effect is alleen dat de overpriesters en schriftgeleerden samenkwamen om een complot te smeden voor Zijn vernietiging. De angst van het volk houdt hen nog tegen.

Wij keren dan terug naar de feitelijke vernietiging van de vijgenboom, die zij de volgende morgen tot aan de wortels verdroogd aantreffen. De Heer gebruikt het om Zijn discipelen de kracht van het geloof in God in te prenten. Niet een boom alleen, maar een berg zou op deze wijze verdwijnen van de weg van het geloof, waar het geloof het

Onzichtbare voor vasthield. Maar Hij voegt aan het gelovig gebed de noodzaak toe van een tedere geest van vergeving jegens allen tegen wie het hart het gevoel van onrecht zou kunnen behouden, opdat de regering van de Vader niet de eigen overtredingen zou herinneren.

De Heer laat de toepassing van zowel de vijgenboom als de berg over aan Zijn discipelen. Zij waren klaarblijkelijk nog niet bereid om de ondergang te beseffen die Israël als natie over zichzelf bracht, of dat zij zo'n belemmering zouden kunnen zijn als Hij voorstelde voor de weg van het geloof. De goddelijke voorzienigheid van het einde zou niet verhinderen dat de meest ijverige tederheid in het waarschuwen en smeken tot het einde zou komen. God heeft er zelfs voor gezorgd om door de mond van Jeremia te verkondigen dat Zijn eigen profetieën van het komende oordeel opzij kunnen worden gezet door het berouw van een volk (Jer. 18:7-8); en heeft ons zelfs in Nineve een voorbeeld hiervan gegeven (Jona 3:10).

Maar Israël ging onberouwvol door totdat het in feite, als een natie, verzonken was als de berg waarvan de Heer spreekt in de zee van volken om haar heen; en de vijgenboom stierf verdord omdat hij geen vrucht had voor Hem die hem zocht. De zegen waarvan het Woord hen nog steeds verzekert, kan alleen zijn door een waarachtige opstanding (Ezech. 37).

2. Het volgende gedeelte is bijna geheel gelijk aan Mattheüs, behalve in het weglaten van twee gelijkenissen, en in de toevoeging door Markus van het prachtige en veelbetekenende voorval van de muntjes van de weduwe. Het geeft, zoals reeds gezegd, in detail het oordeel van de Heer over Israëls toestand, in haar uitverkoren leiders,

die zich, hoewel versluierd, tegen Hem verzetten. Overal worden zij ontmoet, weerlegd, van hun vermomming ontdaan, totdat Hij het betoog afsluit met Zijn eigen triomfantelijke vraag hoe Christus de Zoon van David kan zijn. Dit wordt gevolgd door Zijn afkeuring van de schriftgeleerden, en Zijn beoordeling van al hun opzichtig geven aan de tempelschatkist als minder in waarde dan de ‘twee muntjes van de weduwe die een cent vormen’.

(1) De vraag naar het gezag is de eerste die gesteld wordt; op het eerste gezicht onuitsprekelijke dwaasheid; want Zijn werken getuigen van Hem, en het was onmogelijk te veronderstellen dat goddelijke macht, zoals die in hen zichtbaar was, op onrechtmatige wijze verkregen kon zijn. Hij weigert daarom hun vraag te beantwoorden, tenzij zij eerst de Zijne beantwoorden. Als zij bekwaam zijn om over zichzelf te oordelen (en zo niet, dan heeft het geen zin om hen te antwoorden), moeten zij weten of de doop van Johannes uit de hemel of uit mensen kwam. Als zij het wisten, laat hen dan antwoorden.

Maar zij durven niet te antwoorden. Aan de ene kant kunnen zij zich niet verontschuldigen, als het uit de hemel was, omdat zij zijn discipelen niet zijn; aan de andere kant kunnen zij zijn aanspraak niet ontkennen uit vrees voor het volk. En de enige toevlucht die hen rest is in wat voor hen een volledige en toch zeer onoprechte vernedering is; zij kunnen het niet zeggen!

(2) De gelijkenis van de twee zonen die Mattheüs geeft, wordt hier weggelaten, en die van de wijngaard komt op de tweede plaats. De gedachte aan de wijngaard was hun bekend van de profeten, die hun de aanspraken van God daarop hadden opgedrongen; en zij hadden

de graven van deze profeten gebouwd, waarvan zij niet konden ontkennen dat hun vadersen ze hadden gedood. Met de moord op Hem die tot hen sprak in hun hart, hoe konden zij ontkennen dat zij in de opvolging van de gelijkenis waren? Toen kwamen hun eigen Schriften om te bewijzen dat de hoeksteen van Gods gebouw er een was die door de bouwers verworpen was. Het is duidelijk dat zij konden begrijpen dat dit alles van hen sprak, en het genoeg voelden om er gek van te worden.

(3) Nu vallen zij uiteen in partijen, (Farizeeën en Herodianen) die zich echter in listige combinatie verenigen. Zij trekken Zijn gezag niet meer in twijfel; zij weten dat Hij waarachtig is en de weg van God in waarheid leert. Ook de angst voor de mens zal Zijn mond niet sluiten.

Zij hebben dus een vraag te stellen, een belangrijke, die alle rangen en standen onder hen nauw aangaat, en zeer geschikt is om gevaarlijke hartstochten aan te wakkeren. Farizeeën en Herodianen waren er over verdeeld; hier was het aan Hem om te beslissen: Moeten ze Caesar schatting geven? Ja, of nee?

Maar zij kunnen niet diep genoeg graven om voor Hem de hypocrisie van die vraag te verbergen, dat zij slechts, zoals Hij zegt, Hem aan het verleiden waren. Toch zal Hij het niet weigeren: laat ze Hem alleen het tribuutgeld brengen. En zij brengen het; en daar is het beeld van Caesar breeduit op gestempeld.

Zij kunnen niet ontkennen, dat dit Caesars geld is. Maar hoeveel lag daaronder verborgen voor hen die nog in staat waren zulke vragen

te stellen. Hoe lang hadden zij elk volledig, volledig vertrouwen in de Almachtige, de God van hun vader Abraham, en door beroep de hunne, opgegeven! Zij leunden op een andere arm dan de Zijne. Zij begeerden de rijkdommen van een wereld die Abraham had geweigerd. Zij handelden met Caesar's geld, en moeten hem zijn geld terugbetalen. Issachar in de profetie van hun vader Jakob was maar al te zeker hun type gebleken: Issachar, de 'knokige ezel, die tussen de horden zit; en hij zag het land dat het goed was, en de rust dat het aangenaam was; en hij boog zijn schouder om te dragen, en werd dienaar tot schatting.'

Geef Caesar dan wat van hem is: het heeft geen zin goddelijke hulp te verwachten om te negeren waar hun zonde hen in had gebracht. Nee, en toch was er een weg, een weg die zij nooit genomen hadden: geef God ook het Zijne! Hoe zeker zou dan de last van hun rug gaan, en de rust waarnaar zij verlangden verkregen worden! 'Mijn juk is gemakkelijk en mijn last licht.' 'En zij verwonderden zich over Hem.'

(4) Maar ze zijn nog niet tot zwijgen gebracht; en na de Farizeeër en de Herodianen verschijnt de Sadduceeër: een niet ongebruikelijke volgorde in elke tijd. Bij hen vinden we het binnendringen van louter menselijk denken in geestelijke dingen, en dat met zijn eigen bedelarij de hemel zou bederven. Maar zij kennen noch de Schrift, - wanneer heeft een ongelovige ooit de Schrift gekend? - noch de kracht van God. De Heer bewijst hun hoe de eenvoudigste woorden van God kunnen bevatten wat ons voor altijd zou verrijken en wij vinden het daar niet. Zullen wij ons ooit bewust worden van de noodzaak om het rijke land dat God ons gegeven heeft op een adequate manier te

bewerken? Wat het argument van de Heer hier betreft, kunnen we weinig of niets toevoegen aan wat in Mattheüs is gezegd.

(5) Wat de volgende vraag betreft, toont Markus ons onder de verleidingsgeest waarvan Mattheüs spreekt, een bepaald effect dat niettemin wordt teweeggebracht bij de man die hem stelt. Hoe geneigd zijn wij om met de waarheid te vechten juist op het moment dat zij toegang krijgt tot ons hart! En hoe tegengesteld zijn vaak de gedachten die zich verenigen om ons te bewegen! In de schriftgeleerde voor ons vinden wij een verder gevolg van het antwoord op zijn vraag, en de Heer zelf verklaart hem 'niet ver van het Koninkrijk Gods'. Ons wordt niet verteld dat hij het ooit is binnengegaan; maar we hebben goede hoop dat hij de plaats heeft bereikt waar hij zich bevond als resultaat van een zoeken dat niet kon ontbreken aan goddelijke leiding. Het vereiste enige vrijmoedigheid om zo hartgrondig zijn aanvaarding van de waarheid te verkondigen, (hoe eenvoudig het ook lijkt en is) dat liefde tot God en tot de naaste 'meer is dan alle brandoffers en offers', en dit in sympathieke bewondering voor Jezus van Nazareth, en te midden van hen die Zijn openlijke tegenstanders waren.

Met uitzondering hiervan is het verslag van Mattheüs bijna precies dat van Markus, en we kunnen niets toevoegen aan wat er in het eerste evangelie over gezegd wordt.

(6) Na de bekentenis van de schriftgeleerde 'durfde niemand Hem meer te ondervragen'. Maar nu keert Hij zich tot Zijn tot zwijgen gebrachte vijanden met een vraag van Zijn kant. De aanklacht tegen Hem was dat 'Hij Zichzelf tot Zoon van God maakte.' Het

overtuiging van de schriftgeleerden was dat de Messias gewoon Zoon van David was. Hij voert daarom David zelf aan als bewijs dat Hij meer moet zijn; hoe zou anders, zoals in de 110e psalm, de vader zijn zoon zijn heer kunnen noemen? Hierop hebben en konden zij geen antwoord hebben.

(7) Hij gaat over tot het waarschuwen van het volk tegen de schriftgeleerden. Markus herhaalt hier echter niet het gedetailleerde oordeel dat in Mattheüs wordt gegeven. Hij spreekt over hun liefde voor vertoon, voor menselijk applaus, voor leiderschap, hun gebeden zelf een huichelarij, terwijl zij in hun hebzucht het bezit van de armen en onbeschermden verslonden. Dit waren de religieuze leiders van de natie, en hun karakter was zeker gemakkelijk te onderscheiden. Toch werden deze blinde leiders blindelings gevolgd.

(8) Hij slaat de bladzijde om, en toont ons te midden van zo'n toestand wat het oog van God kon onderscheiden, en Zijn hart verheugde; de daad van een arme weduwe, te arm om zelfs de hebzucht van een schriftgeleerde te verleiden, maar niet te arm om in de tempelschatkist een gift te doen die alle rijke giften van de rijkste aanbidders overtreft. 'Twee muntjes die een cent maken:' eigenlijk ongeveer driekwart farthing! maar de waarde ervan was, zoals onze Heer verklaart, niet volgens de markt - volgens de koopkracht, maar ongrijpbaar en geestelijk. De twee muntjes waren alle middelen die zij had: 'al haar levensonderhoud.' Zij had er haar hart bij gelegd: een hart dat geen reserve had, - dat niets voor God achterhield. De waarde ervan was die van het offer, en kon geen waardering missen van Hem die Zelf het Grote Offer was, of van Hem die Zijn eigen Zoon voor ons niet spaarde.

Maar dit was er één onder allen die zich hadden ingespannen; en de lof neemt de vorm aan van een veroordeling; de vreugde van de goedkeuring is slechts als van een zoete noot te midden van dissonantie. Neen, het bestaan van deze ene waarheid van goedheid en toewijding schijnt slechts de vreselijke valsheid en zelfbediening en arrogantie van de pretentie rondom erger te maken. Israël blijft ongenezen, niet geholpen, met haar zonde op zich, en op weg naar de culminerende zonde der zonden - het Kruis.

En, zoals in water gezicht tot gezicht antwoordt, zo antwoordt het hart van de mens tot de mens. Er is natuurlijk geen verschil. De les hier is een les voor ons allen, en de uitzondering is alleen van goddelijke genade. Zo was het kruis niet de zonde van de mens alleen, maar de genade die zijn zonde tegemoet komt: en

‘De speer die uw zijde doorboorde... heeft het bloed voortgebracht om te redden.’

3. Maar voordat het Kruis is bereikt, wordt het voorhangsel nog eenmaal voor een ogenblik opzij getrokken, en wordt ons gegeven de Ene die door de mensen verworpen en verstoten is, te zien komen in de heerlijkheid van de hemel, wanneer ongeloof niet meer mogelijk zal zijn, en weerstand boven elke mogelijke gedachte. Wij hebben deze grote profetie al doorgenomen in Mattheüs, waar Markus in wat hij ervan geeft bijna volledig op lijkt. Ongetwijfeld zijn er bepaalde verschillen, en voor deze en voor de gelijkenissen moeten er geestelijke redenen zijn, die wij moeten kunnen verklaren. Maar daarvoor moeten de evangeliën in hun geheel beter gekend worden, en elk deel in het licht van het geheel worden gezien. Er is te weinig

gelovig werk in deze richting gedaan om ons in staat te stellen er veel over te zeggen. Dat er allemaal goddelijke wijsheid in zit, hoeft niet gezegd te worden; maar men moet misschien onwetendheid bekennen, die door de velen met wie wij het delen, niet wordt gevoeld met de schaamte die daarbij hoort. Om herhalingen te voorkomen, moet overal naar de aantekeningen bij Mattheüs worden verwezen.

(1) Het inleidende gedeelte heeft ongetwijfeld, in zijn algemene kenmerken, betrekking op de huidige tijd; hoewel het christendom als zodanig daarin niet aan de orde komt. Zo heeft het het karakter van profetie uit het Oude Testament, waarin de huidige bedeling geen plaats heeft; behalve, inderdaad, als je een type een profetie kunt noemen, en dan vinden we zulke figuurlijke uitspraken niet zelden. De profetie van onze Heer hier is, in de versie van Mattheüs, op gelijke wijze in deze parabolische stijl geformuleerd. De tijd was nog niet rijp voor duidelijker taalgebruik. Zowel Markus als Lukas laten dit hele christelijke gedeelte weg; terwijl de onbepaaldheid van dit inleidende gedeelte ruimte laat voor wat er niet expliciet in staat.

Zowel Markus als Lukas legt op bijzondere wijze de nadruk op de vervolgingen die de discipelen te verduren zouden krijgen; in Lukas wordt verklaard dat deze plaatsvinden vóór de tekenen onder de volkeren. Het zijn dus vervolgingen uit de tijd van de eerste christenen, zoals de Handelingen ons laten zien zodra de nieuwe heilsboodschap werd verkondigd. Op deze wijze moest het getuigenis aan gouverneurs en koningen worden gegeven; en zij moesten, zonder enige bezorgdheid daarover, volledig vertrouwen op de Geest van God voor alles wat zij moesten zeggen. Zelfs de natuurlijke liefde

van verwanten zou worden vernietigd door de geest van vijandigheid jegens Christus. Wie volhardt tot het einde zou gered worden.

(2) De laatste zin, die als algemeen beginsel voor iedereen geldt, heeft zeker een speciale verwijzing naar de tijd van het einde, en de Heer gaat onmiddellijk verder met de gruwel die op de heilige plaats staat, 'waar' (vooral) 'het niet hoort': de plaats waar afgoderij de meest openlijke trotsering zou zijn van Hem die het beslist had verboden. Dit verwijst, zoals we in Mattheüs hebben gezien, ongetwijfeld naar de dagen die nog moeten komen, nadat de huidige bedeling is geëindigd door de wegvoering van de heiligen om de Heer in de lucht te ontmoeten, en wanneer het 'overblijfsel van zijn broeders', zoals Micha verklaart, 'zal terugkeren tot de kinderen Israëls' (Micha 5:3): dat wil zeggen, wanneer degenen die zich in Israël tot God hebben bekeerd, niet langer hun plaats zullen vinden zoals nu in het lichaam van Christus, maar zullen delen in de nationale hoop en beloften van het oude volk van God.

Alle waarschuwingen voor de grote verdrukking die hier volgen zijn bijna woord voor woord zoals we ze vinden in Mattheüs, met als enige weglating de verwijzing naar de sabbat, en het gevaar van misleiding wat betreft Zijn verblijf in de woestijn of de geheime kamers.

(3) De tekenen, die voorafgaan aan de komst van de Heer, volgen, en dan zendt de Zoon des mensen, komend in de wolken des hemels, Zijn engelen uit om Zijn uitverkorenen uit de vier windstreken te verzamelen, - Israël, opnieuw Zijn volk, uit hun lange verstrooiing.

(4) De gelijkenis van de opwekking van Israëls vijgenboom uit zijn winterslaap, met wat daarop volgt tot het tweeëndertigste vers, is weer bijna woord voor woord gelijk met Mattheüs.⁶ Maar alleen Markus voegt aan de verklaring van de Heer dat ‘niemand, ook niet de engelen die in de hemel zijn, weet van die dag en dat uur’ ‘noch de Zoon’ toe. Dit verklaart voldoende het karakter van de Heer als Zoon van God in dienst. ‘De dienstknecht weet niet wat zijn heer doet.’ En tot de Korintiërs zegt de apostel: ‘Ik ben vastbesloten niets onder u te kennen, dan Jezus Christus en Hij die gekruisigd is.’ Het gaat niet om Zijn goddelijke kennis, maar om wat Hij wist als over de zaak van Zijn Vader, zoals de apostel te Korinthe niets anders wist dan de Gekruisigde.

Men heeft hiertegen ingebracht dat het niet in deze zin is dat geen mens of engel weet; maar dit als bezwaar heeft geen kracht. Want het punt van de woorden van onze Heer is de ontoegankelijkheid van deze kennis voor de mens. Er was niemand tot wie men kon gaan voor deze kennis: mens noch engel kon haar meedelen, ook de Zoon niet, als apostel van de wil van zijn Vader. Het is een duidelijk voorbeeld van hoe wij de indeling van de Schrift moeten opvatten volgens hun juiste betekenis, om de details juist te krijgen. ‘Ziet toe, waakt en bidt,’ voegt de Heer eraan toe, ‘want gij weet niet wanneer de tijd is.’

Let op de belangen die Christus hier heeft. Hij gaat op naar waar Hij eerder was, - naar de aanwezigheid en de vreugde van de Vader; toch stelt Hij Zich hier voor als iemand die Zijn huis op aarde heeft, het

6 Het staat echter in sommige kopieën van Mattheüs: zie aantekeningen Matt. 24:36.

voor een tijd verlaat en ernaar terugkomt, naar hen die intussen met het werk en het gezag ervan zijn belast: een thema waar Mattheüs uitvoeriger bij stilstaat. De heer des huizes komt terug op een onbekend uur, 'te elfder ure, te middernacht, bij het hanengekraai of in de morgen'. Later kan het niet zijn, want Hij over wie dit gesproken wordt brengt zelf de dag. Maar met de onzekerheid is waakzaamheid geboden: de ware discipel mag niet in slaap vallen.

Onderverdeling 2. (Markus 14, 15)

Het Kruis

We komen nu bij het KRUIS. Elk beeld van Christus dat de Evangelieën geven, houdt verband met het Kruis. Elke stap die Hij in deze wereld zette, leidde Hem naar het Kruis. De stemmen van de mensen verklaarden Hem de dood waardig. De menigte, in het land waar Hij wonderen van barmhartigheid had verricht, schreeuwde 'Kruisig Hem.' De slechtheid van de mens gaf Hem het kruis. De nood van de mens leidde Hem ertoe. De gerechtigheid en de liefde - de hele heerlijkheid van God - vinden daarin hun volste en eeuwige vertoning.

Sectie 1. (Markus 14:1-52)

De gekozen beker

Het evangelie van Markus toont ons het kruis in zijn zondoffer-karakter, zoals reeds gezegd, terwijl Mattheüs het zondoffer geeft.

Deze twee Evangelieën, met dezelfde kreet van verlaten van de Heer, geven zeer duidelijk de offers weer, die als nadruk op het oordeel over de zonde geen 'zoete geur' hebben. In de inleiding (blz. 26-28) is op dit onderscheid gewezen, en we zullen de bewijzen en illustraties ervan opnieuw moeten aanhalen als we dit slotgedeelte doornemen. De essentie van het zondoffer is die 'beker' die in Mattheüs' verhaal over de lijdensweg in de hof al eerder aan de orde is geweest, en de keuze van de Heer daarvoor is zeker kenmerkend voor dit eerste gedeelte. Mattheüs en Markus, zo zal blijken, sluiten nauw bij elkaar aan, net als elders, terwijl er ook een verschil is dat kenmerkend is voor elk van hen.

1.(1) Het is de goddelijke wil waarvoor Christus buigt bij het nemen van de beker. Het is niet te verwonderen dat, hier in het begin, die goddelijke wil zich openbaart, overrulerend, controlerend, werkend door de verschillende en tegenstrijdige wil van de mensen. Dit is wat we vinden in het inleidende gedeelte hier, waarvan de laatste twee verzen laten zien hoe en in hoeverre de eerste twee werden vervuld, terwijl wat er tussenin komt laat zien wat de actie van de verrader teweegbracht.

Het hart van de overpriesters was gericht op onheil; maar het werd hun toegestaan om zo de wil van God tot een oneindige zegen tot stand te brengen. Toch is het hun niet toegestaan om het Lam van het offer te verstrikken; deze worden voorzien; en hoewel Hij in hun handen wordt overgeleverd, is het toch openlijk en onweerstaanbaar. Zij moeten zichzelf onteren door verraad te kopen met het bloedgeld, dat spoedig door hun ellendige werktuig naar hen teruggeslingerd zal

worden, met woorden die hen eeuwig moeten blijven achtervolgen. Zelfs zij durven die 'prijs van het bloed' niet in de schatkist te stoppen.

(2) Te midden van dit alles komt het prachtige verhaal van de zelf van de vrouw, dat altijd verteld moet worden waar het evangelie ook gepredikt wordt, als een herinnering aan haar: protest als het is tegen de stoming van het utilitarisme, dat in het evangelie zelf Christus van minder waarde zou maken dan de 'armen' die door Hem begunstigd moeten worden. Ach, laten we de aanspraken van de Christus van God niet vergeten, als de armen zelf niet mogen lijden. Dit utilitarisme verbergt misschien wel een Judas als voornaamste aanstichter, terwijl het met zijn schone schijn zelfs ware discipelen verleidt.

De nardus is voor zijn begrafenis. Wat zij heeft dat hier kostbaar is, gaat met Christus het graf in; en hoewel Hij daar nu niet is, gaat de leer van Christus verder voor de christen: want wijzelf zijn dood en begraven met Hem, en in Hem alleen leven wij, waar Hij is heengegaan. Zo worden wij met Hem vereenzelvigd, om alleen Zijn belangen te zoeken, zoals Hij de onze veilig stelt. Wee degene die de aanspraken van Christus opoffert voor een ander. Het universum hangt aan Hem: 'in Hem bestaan alle dingen;' 'Alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen'; en niets kan juist zijn dat niet op de juiste plaats in relatie tot Hem staat.

(3) De verrader begrijpt beter dan veel christenen de betekenis van de begrafenis van Christus. De driehonderd penningen zijn voor hem verdwenen zonder mogelijke teruggave. De zak die hij heeft gedragen zal spoedig onrendabel zijn. Hij moet krijgen wat hij kan, als hij er Christus voor verkoopt; en allen aan wie Christus wordt

aangeboden en die zich van Hem afkeren om in plaats daarvan de wereld te grijpen, zijn zij niet op hun manier ook Christus aan het verkopen? En waarden zij Hem misschien niet hoger dan hij deed?

2. Wij volgen nu de Heer bij Zijn laatste pascha met Zijn discipelen voordat Hij lijdt, en stellen Zijn eigen herdenkingsfeest in om het te vervangen. Het Oude Testament staat op het punt plaats te maken voor het Nieuwe, en Hij die Heer is van de sabbat en van de offerrituelen die in Hem werden vervuld, toont Zichzelf Meester van de toekomst die Hij voorspelt, en van Zijn eigen aandeel daarin, temidden van vijanden die Hem omringen, en ongunstige omstandigheden die Hem in hun greep lijken te houden. Maar de ram der toewijding kan alleen bij zijn horens worden vastgehouden: het is zijn eigen kracht die Hem doet onderwerpen en dienen, terwijl de goddelijke liefde het gezegende einde van alles overweegt. En zij die nu om Hem heen zijn, de weinige schapen die zo spoedig verstrooid zullen worden, zijn de voorwerpen van Zijn niet aflatende zorg, die hen wil voorbereiden op de beproeving die zo nabij is. Dit, vooral in de synoptici; terwijl Johannes ons in deze tijd de volle uitstorting van Zijn hart laat zien, waarin Hij, ver voorbij de huidige beproeving, de zegeningen van het nieuwe tijdperk dat aanbreekt binnengaat. Johannes is het christelijke evangelie, en houdt zich, niet alleen hier, maar overal, bezig met heerlijkheden die zelfs christenen maar met moeite hebben begrepen.

(1) Markus geeft, in tegenstelling tot Mattheüs, de bijzondere tekenen die de discipelen zouden verzekeren wanneer zij het huis zouden hebben bereikt waarin Hij het pascha zou eten. Was het niet op hun rekening dat zij zo mochten zien hoe volmaakt het begrip

van de kleinste details van de toekomst door Hem werd bezeten. Was de man met de waterkruik niet op weg naar de plaats waar de rivieren van levend water zouden ontspringen? Inderdaad, het Oude Testament had de plaats reeds voorbereid, die Hij alleen kon vullen met Zijn heerlijkheid. Nu is Hij gekomen, voor wie zij is bereid.

(2) Nu moeten zij van Zijn eigen lippen vernemen dat een van de twaalf Hem moet overleveren. Het was noodzakelijk dat zij voorbereid zouden zijn op deze uiterste slechtheid, die zij echter, zoals zoveel andere dingen, niet in haar ware aard schijnen te hebben begrepen. Het was ook nodig voor de goddelijke liefde die zelfs een Judas niet zonder waarschuwing zou opgeven, om hem te laten weten dat 'zelfs de nacht' over hem 'licht' was. Ook de Schrift had hem gewaarschuwd en aangewezen. En de Heer voegt zijn vreselijke waarschuwing toe: 'goed was het voor die man als hij niet geboren was.'

(3) De instelling van het Avondmaal volgt, bijna in de woorden van Mattheüs. Markus laat 'tot vergeving van zonden' weg, en vervangt 'het Koninkrijk van mijn Vader' door 'het Koninkrijk van God'.

(4) Zij zingen een lofzang en gaan naar de Olijfberg. En daar volgt nu de waarschuwing van de beproeving die komt door het slaan van de Herder. Allen zouden gestruikeld worden; maar Hij voert hun gedachten door naar Zijn opstanding en het voorgaan in Galilea. Petrus protesteert meer dan eens op zijn heftige manier dat hij nooit gestruikeld zal worden; en als de Heer eraan toevoegt dat hij Hem die nacht driemaal zou verloochenen, protesteert hij nog stellig dat, al zou hij met Hem sterven, hij Hem niet zal verloochenen. Hij beseft

niet dat juist zijn kracht zijn zwakte is. En de anderen herhalen zijn protest met even weinig onderscheidingsvermogen.

3. De lijdensweg in Gethsemane wordt zowel in Mattheüs als in het huidige Evangelie verteld; en we hebben er al over nagedacht. Niet het zicht op de dood, noch op enig begeleidend lijden zou Christus op deze wijze kunnen bewegen. Het zou Hem oneer aandoen dit te veronderstellen. Er is maar één ding machtig genoeg om dat te doen, en dat verbindt het met de overtreffende lijdensweg van het kruis, het verlaten van God. Wij zullen merken dat Markus, door het inkorten of weglaten van andere dingen, dit nadrukkelijk naar voren brengt: het is de volle werkelijkheid van de plaatsvervanging, de Zondeloze in de plaats van de zondaar; en het is dit waarop Hij hier vooruitloopt.

4. Judas komt op met zijn bende mannen van de overpriesters en schriftgeleerden, en in zulke handen geeft Hij Zichzelf over om de wil van Zijn Vader te volbrengen. De discipelen stribbelen tegen, -vechten, en vluchten dan. Zijn berisping van hen wordt hier niet gegeven, maar alleen van de scharen. Uitzonderlijk in Markus is het verhaal van de jongeman, gekleed in een linnen of mousseline kledingstuk (een sindon of overkleed), dat hij, wanneer zij hem vastgrijpen, in hun handen laat en naakt aan hen ontsnapt.

Betekenisvol lijkt het dat de sindon (overkleed), hoewel er over het algemeen over een nachthemd wordt gesproken, een dergelijk gewaad was dat gebruikt werd om de doden in te wikkelen, en in het enige andere geval in het Nieuwe Testament wordt het toegepast op dat waarin het lichaam van de Heer was gewikkeld (Matt. 27:59; Matt.

15:46; Luke 23:53). Het werd gebruikt voor elk licht kledingstuk gemaakt van dit materiaal, en zou dus een nachthemd kunnen zijn; maar schijnt niet het woord te zijn voor dit specifieke geval.

Het verband met de doden heeft een allegorische betekenis gesuggereerd voor het verhaal hier, in een tijd waarin alle feiten allegorisch schijnen te zijn (als er al een uitzondering is op deze manier wat betreft Schriftfeiten). Er is over gesproken⁷ als suggestief voor de ijdelheid van menselijke inspanningen tegen de Christus van God. De priesters en het volk, Herodes en Pilatus, kregen niets van de Man tegen wie zij samenspannen dan de grafklere leeg van hun tijdelijke bewoner. De levende Persoon was ontsnapt; het ware leven was onaantast. En dit zou een gelijkenis kunnen zijn voor al Zijn volgelingen, voor wie inderdaad, zoals in Christus voor God, het gewaad van het lichaam slechts als het ware het lichte kleed van de dood is, in wie een verborgen leven woont dat niet door de dood kan worden aangeraakt: 'De poorten van de hades kunnen er niet tegenop.' Te midden van een vijandige wereld heeft de Heer van het leven goed gezorgd voor de Zijnen.

Sectie 2. (Markus 14:53 - 15:15)

De valse veroordeling

De veroordeling van de Heer - proces in echte zin was er niet - was tweeledig. Voor de hogepriester en de raad was het op de ware aanklacht, en het was de waarheid die Hem ten laste werd gelegd. Hij werd veroordeeld op Zijn eigen belijdenis van de waarheid, dat Hij de

7 In de preken van Henry Melville.

Zoon van God was. Voor Pilatus verwisselen zij deze beschuldiging voor een andere, namelijk dat Hij beweerde Koning der Joden te zijn; dit om de duidelijke reden die zij kunnen aanvoeren: 'Wie zich koning maakt, spreekt tegen Caesar.' Deze dingen komen natuurlijk in alle Evangeliën voor, hoewel met verschillende nadruk en weglatingen wat betreft bepaalde details, overeenkomstig de verschillende lijn van waarheid in elk. Mattheüs en Markus komen, zoals gewoonlijk, het dichtst bij elkaar; Johannes is het meest uitgesproken.

1. (1) De belijdenis van de Meester staat voor ons in duidelijk contrast met de ontkenning van de discipel. In elk deel van dit tafereel wordt de mens ontmaskerd; consistent alleen in goddeloosheid, onbetrouwbaar en onstandvastig en ontrouw van hart. Zijn zelfvertrouwen is zijn zwakheid; zijn zwakheid, bekend en bezeten, zijn enige kracht. De Tweede Mens staat alleen temidden van een verwoeste wereld; het meest glorieus in deze uiterste verlatenheid; alle tegenstellingen verenigend om Hem goed te keuren; alle diepten om Hem het hoogst te plaatsen. De eenvoudige taal van de evangelisten, die zelfs geen extra woord van ontroering - geen onbedwingbare noot van verwondering of van lof - toevoegt aan de loutere overweging van Zijn woorden, Zijn daden, Zijn lijden, is in feite de stilte van het heiligdom van Zijn aanwezigheid, de enige geschikte viering van die unieke heerlijkheid waarmee niets anders zich moet of kan vermengen.

Voor de hogepriester worden de valse getuigen veroordeeld door hun onderlinge tegenspraak. Zij zochten getuigen voor het doel dat eerder in hun hart was. En zijn niet zij die zulke getuigenissen afleggen, gewoonlijk, zo niet voortdurend, van een dergelijke geest?

Durven zij zelfs de Schrift niet te doorzoeken om de veroordeling te rechtvaardigen waartoe zij reeds hebben besloten? En toch, hoe vaak zijn zij verplicht hun eigen getuigen buiten spel te zetten! Hoe weinig kunnen zij citeren zonder verkeerd te citeren. Zij waren het die zelfs nu de tempel van God wilden vernietigen, zoals Zijn woorden hadden geïmpliceerd dat zij dat zouden doen; en het was geen andere die deze kon vervangen, dan dat Hij hem weer zou oprichten. Toch was er geen overeenstemming; en de hogepriester wendt zich tot Jezus, om Hem te laten antwoorden wat niet nodig was, en zo iets te maken van wat niets was. Daarom zwijgt Hij.

Maar de directe vraag zal Hij niet nalaten te beantwoorden. ‘Zijt Gij de Christus, de Zoon van God, moet zonder enige dubbelzinnigheid beantwoord worden. Het zal hun geven wat zij tegen Hem zoeken; maar het zal ook rust geven aan hen die ware onderzoekers zijn, en door de eeuwen heen dienen tot zegen van de mens. Ja, Hij is de Zoon van de Gezegende, terwijl Hij ook de Zoon des mensen is; en zij zullen de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de macht, en komen met de wolken des hemels.

(2) De ontkenning van de discipel volgt op de belijdenis van de Meester. Het spreekt voor zich, en behoeft hier weinig commentaar. Elke evangelist geeft het: want het is nodig dat zo'n les goed geleerd wordt, want eerlijkheid van hart, en ware liefde tot Christus, en ijver voor Hem, kunnen ons niet redden van de vreselijkste valpartijen, zonder dat wantrouwen in onszelf dat de kracht van God voor ons inbrengt. Niet alleen de zondaar moet afgebroken worden voor God, maar ook de heilige. Menselijke kracht helpt niets op de weg die hij moet gaan.

Alleen Markus vermeldt het tweevoudig kraaien van de haan, het laatste bij het algemene hanengekraai waarover de andere evangeliën spreken. De eerste slaagt er niet in Petrus op te wekken; zo gemakkelijk kan het geweten door de macht van de zonde verstijfd raken. Alleen Lukas vermeldt de tedere berisping van de blik van de Heer, die op de tweede volgde: in feite waren die ogen nooit van hem afgewend; maar de 'blik' was meer dan dat: het was de goddelijke terugroeping van de zwerver tot zichzelf en tot God.

2. (1) In het tweede deel hier hebben we nog steeds een bekentenis en een ontkenning, hoewel de laatste van een heel andere aard is dan wat we zojuist hebben gezien. De overpriesters beschuldigen Hem er nog steeds van te zijn wat Hij werkelijk is, hoewel zij die beschuldiging ten onrechte uiten. Hij is de Koning der Joden. Op hun verdere beschuldigingen antwoordt Hij niets, zodat Pilatus zich verwondert; maar Hij heeft geen gedachte om Zichzelf te redden van wat voor Hem lag; als Hij zo'n bedoeling had gehad, zou Hij niet op zo'n manier voor Zijn beschuldigers hebben gestaan. Markus laat Pilatus bijna buiten beschouwing; vanuit zijn gezichtspunt is hij slechts een omstandigheid.

(2) Het is anders met Barabbas, wiens misdaden worden verteld, zoals niet in Mattheüs. Hij wordt gezien als een leider van de zondaars, een rebel en een moordenaar, voor wie het verlossingsfeest een mogelijkheid tot vrijlating biedt, maar alleen, volgens het alternatief van Pilatus, als Jezus wordt overgeleverd. Jezus wordt als het ware de Plaatsvervanger van de voornaamste zondaars. Barabbas vrijlaten is Jezus vernietigen. Waarom? omdat Hij kwaad heeft gedaan? de rechter vraagt tevergeefs; Waar is het? Als wij dieper kijken dan naar

de slechte wil van mensen, kunnen wij in het doel van God dat heilige zondoffer, het ware pascha, ontdekken, waardoor zelfs een Barabbas kan worden vrijgelaten, niet voor het goede in hem, want Barabbas toont niets. Zo wordt het evangeliëverhaal volledig ontvouwd. Barabbas is vrijgelaten: Jezus wordt overgeleverd.

Sectie 3. (Markus 15:16-47)

De gedronken beker

1. Nu naderen we het drinken van de beker. Hij is gekroond met doornen, het teken van de vloek, zoals in Mattheüs, bekleed met het purper, maar zonder de rietscepter: die slaat Hem alleen maar. En het is inderdaad maar een riet dat de Rots slaat, maar door de wonderbaarlijke werking van God zullen binnenkort de wateren uitvloeien; en de wateren zullen een grote rivier worden, die naar alle kanten uitgaat om de aarde te verblijden.

Merk op dat het kleed hier purper⁸ is, niet scharlaken, zoals in Mattheüs. De bloedkleur is hier, maar vermengd: zoals we hebben gezien, moet zelfs het kostbare bloed van de verzoening, opdat het het volk zou heiligen, dat zijn van een offer dat buiten de legerplaats is geofferd (Hebr. 13:11-12). En ‘zo heeft Jezus, opdat Hij het volk met zijn eigen bloed zou heiligen, buiten de poort geleden.’ Hier is het ware zondoffer, en hier is het purper, de samengestelde kleur, - het bloed, de doodstraf genomen; maar daarmee ook de hemelse kant, dat wil zeggen het blauw. Want dat was de hemelse kant, het gevolg van de zonde op Hem gelegd, het verbergen van het aangezicht van God voor Hem, - voor ons de geopende hemel.

Dit zijn ook beide koninklijke kleuren, zoals we duidelijk zien; het scharlaken van Mattheüs en het purper van Markus, net zoals de doornenkroon, de vloekkroon, voor Hem werkelijk een kroon was. Zo regeert de Lijder, in het Koninkrijk dat Hem eigen is; en zo alleen

8 ‘Een scharlakenrode militaire mantel,’ zegt Lange, ‘werd gemaakt om het keizerlijk purper voor te stellen: vandaar de aanduiding, een purper (porphuran) een purperen gewaad, zoals Markus en Johannes het beschrijven. En omdat dit de symbolische betekenis van de mantel is, is er geen discrepantie. Het scharlakenrode militaire gewaad hoeft evenmin echt purper te zijn als de doornenkroon een echte kroon moet zijn, of het riet een echte scepter; want de hele transactie was een ironisch drama, en wel zo’n drama dat het beruchte misbruik gemakkelijk kon worden waargenomen door de voorgewende verheerlijking. De staf moest een riet zijn, het symbool van onmacht; de kroon moest het voorhoofd verwonden en doorboren; en ook het purper moest het symbool zijn van ellendige, voorgewende grootheid; en dit werd gedaan doordat het een oude kampmantel was.’ Maar hoe God door dit alles heen werkte, om Zijn heerlijkheid als oneindig hoger dan die van aardse potentaten naar voren te brengen, kunnen we zeker duidelijk zien.

kon Hij, onder de zondaars van het mensenras, zo'n troon hebben die Hem tevreden kon stellen.

2. De inprenting van Simon de Cyreniër op de weg, om Zijn kruis te dragen, wordt hier opgetekend, zoals in Mattheüs; maar met een toevoeging hier, die Simon, de 'hoorder' en kruisdrager, laat zien als de vader van Alexander en Rufus, waarbij Gods genade in hem vruchtbaar was. Is dit niet de ware weg van vruchtbaarheid ooit, te luisteren en het kruis te dragen?

Golgotha, de plaats van een schedel, wordt bereikt, en dan worden Hem azijn en gal aangeboden, alleen om verworpen te worden: Markus geeft 'wijn vermengd met mirre'; de eerste is de zure wijn die gewoonlijk gebruikt wordt en veel lijkt op azijn; de tweede is waarschijnlijk iets anders dan 'gal', wat nauwelijks een passende term lijkt om het te beschrijven. Het scheiden van Zijn klederen, volgens de opvatting die erover gegeven is,⁹ is even vanzelfsprekend in alle Evangeliën als de verbijzondering ervan past en wordt gevonden in Johannes. De bespotting van de omstanders, en vooral van de hoofden van het volk is bijna precies zo weergegeven als in Mattheüs.

3. En nu valt er van het zesde tot het negende uur een duisternis over het gehele land. Wij hebben reeds de algemene betekenis ervan overwogen, maar elk specifiek gespecificeerd uur heeft zeker zijn belang. De drie uren, als zodanig, spreken natuurlijk van de openbaring van wat verborgen is; en kunnen het eenvoudigst spreken van de opening van het heiligdom, die plaatsvindt aan het einde ervan. Het is het bloed van het zondoffer dat op de verzoendag in Israël het

9 Zie aantekeningen bij Mattheüs.

heiligdom even opende om de hogepriester, de vertegenwoordiger van het volk, binnen te laten. Maar dat was maar voor even: het kenmerk van de wettelijke bedeling lag in het voorhangsel dat voortdurend voor de tegenwoordigheid van God hing, zodat Hij vanuit het gezichtspunt van de mens in de dikke duisternis verbleef. Het was een duisternis die de nadering van de mens verbood, en die sprak van een onvervulde zonde, ondanks de zeer vele slachtoffers die ervoor stierven. En omdat het ware Offer nu gekomen was, moest Hij zijn weg vinden door de duisternis, beladen met de zonde die God zo tot afstand had gedwongen van het schepsel van Zijn liefde.

De drie uur duisternis waren voor hem de maatstaf van wat voor ieder ander een oneindige hopeloze afstand zou zijn geweest. De kreet van verlatenheid verklaarde de duisternis. Het van boven naar beneden gescheurde voorhangsel verkondigde dat het was doorkruist en verwijderd. Het zesde uur spreekt van de bereikte grens; het negende van de volmaakte manifestatie.

De kwellende vraag toont de aard van de duisternis, die niet uiterlijk maar innerlijk op Zijn ziel rust. Het citaat uit de tweeëntwintigste psalm geeft ons de aanwijzing voor het antwoord dat de psalm op de vraag geeft. Als een heilig God wil vertoeven onder de lof van een volk dat uit zondige mensen is genomen, moet Hij onder het gewicht van die zonde die heiligheid verklaren in Gods oordeel erover. God is verheerlijkt in dit verlossingswerk, voorbij de mogelijkheid om alle zonde van de mens voor eeuwig weer te vertroebelen. Het licht barst nu uit, als nooit tevoren. God is in het licht. Het voorhangsel is van boven tot onder gescheurd.

Voor de spotters rond het kruis is de duisternis even dicht als altijd. Ze roepen dat Hij Elias roept. En terwijl één Hem op een rietstengel de azijn voor zijn dorst brengt, sluit hij zich aan bij de kreet die zij slaken, om af te wachten of Elias zal komen om Hem naar beneden te halen. Maar Jezus roept opnieuw met luide stem, en sterft.

In dit hele verslag hebben we al gezien hoe Markus, door het weglaten van bijzonderheden die door Mattheüs zijn opgetekend, het karakter van het zondoffer van Christus benadrukt.¹⁰ Maar er zijn ook positieve getuigenissen, die we hebben opgemerkt. En als we nu verder gaan naar de volgende gebeurtenissen in het boek, zullen we zien dat hetzelfde karakter eraan verbonden is, totdat we de glorieuze Opgestane Mens in de hemel zien zitten aan de rechterhand van God. Het voorhangsel is gepasseerd, maar nooit meer gesloten: Hij is binnengegaan, onze Voorloper, en wij wandelen in het licht zoals God in het licht is.

4. Voordat we het kruis en zijn heerlijkheid van verdriet hebben verlaten, wordt een aankondiging gegeven van overwinningen die het moet behalen, en veranderingen die daaruit voortvloeien. De eerste stem, behalve die van de stervende rover, die te midden van Joodse godslastering en oneer, de hoogste heerlijkheid van de Zoon van God bezit, is die van de niet-Joodse centurio. Christus heeft de Zijnen al onder de onbesnedenen, het begin van de grote schare die Hem spoedig zal volgen.

Dan is dit gezelschap van dienende vrouwen, verzameld bij Zijn kruis en de eerste herauten van Zijn overwinning op de dood, niet

10 Zie de inleiding, blz. 26-28.

zonder betekenis. ‘De Heer gaf het woord; groot was het gezelschap van de vrouwen die het uitbrachten’ (Ps. 68:11). De overwinning is zo behaald, dat niet de mannen van macht nodig zijn, maar de zwakheid van de vrouwen was overvloedig genoeg. Inderdaad hadden de mannen van macht, de strijders namens de Heer, hun handen niet gevonden. Maar nu was de strijd voorbij: Hij had alleen gestreden, en van het volk was er niemand met Hem; met de laatste grote kreet van het slagveld, de kreet van overwinning en niet van uitputting; was Hij Zijn rust ingegaan. De vrouwen zijn nu vrij om te bedienen. De schaduw van het kruis is slechts de schaduw van de beschermende vleugels van de goddelijke liefde.

Het is deze overwinningskreet die volgens Markus indruk maakt op de soldaat: ‘toen de centurio zag dat Hij zo schreeuwde en stierf, zei hij: Waarlijk deze man was de Zoon van God.’ Hij had de dood op het slagveld gezien, misschien in vele gedaanten, maar nooit een dood als deze. Als we het verslag van Johannes nemen, is het de kreet die sindsdien door zoveel harten heeft geklonken, Tetelestai, ‘Het is volbracht.’ Als het niet de grote kreet zelf is, het ging er zeker mee gepaard; en hoe is dat voor het heidense geloof de evangelie-uitspraak geworden! Het heeft de vrede met God verzekerd, het tumult van andere dingen tot rust gebracht, en het hart onderworpen aan Jezus, aan de Zoon van God die zichzelf heeft liefgehad en gegeven voor de mensenzonen.

5. ‘Zij wezen Hem zijn graf toe met goddelozen, maar met de rijke man toen Hij gestorven was.’ Zo had Jesaja lang tevoren voorspeld, en nu hebben we de vervulling ervan. Het graf van de boosdoener, dat van nature zou volgen op de kruisdood, kon Hem niet worden toegestaan.

Dat plaatsvervangende werk was volbracht, waardoor Hij alleen met de overtreders kon worden gelijkgesteld. In die hoedanigheid kon Hij niet meer verschijnen; en de gerechtigheid van God, die Hij in Zijn dood had verklaard, eiste nu goddelijke tussenkomst in Zijn naam. Terwijl Hij nog sliep, moest Hij in eer slapen, en zoals het goed gezegd is, degene die geboren is uit een maagdelijke schoot kon alleen passend geëerd worden in een maagdelijk graf. Hij die geen verderf kon zien, kon niet liggen in een graf dat door verderf was bezoedeld. Zo was alles in harmonie, en God beheerste in stilte alle dingen voordat zichtbaar ingrijpen kon plaatsvinden. Jozef van Arimathea, geïnspireerd door een vrijmoedigheid die hij nog niet had getoond, gaat naar Pilatus en vraagt hem het lichaam van Jezus. Pilatus, die van de centurio verneemt dat Hij inderdaad al dood is, beveelt het te geven; en in het nieuwe graf, in afwachting van de voorspelde opstanding op de derde dag, rust dat heilige lichaam.

Onderverdeling 3.

Verrijzenis; en de Hemel werkelijk geopend

Zoals iedereen weet, is er twijfel gerezen over de authenticiteit van de laatste twaalf verzen van dit Evangelie; en als ze, zoals Meyer ze noemt, slechts een ‘apocrief fragment’ zijn, een zwerver zonder bekende afkomst, in Markus ingevoerd, waarvan we niet weten hoe, om het haveloze einde van zijn verminkte of onvoltooide werk te herstellen, dan zou er natuurlijk twijfel gerezen zijn over meer dan de authenticiteit ervan, en vooral bij hen die traag geloven in inspiratie die zich op deze manier beweegt. We hoeven het hier echter niet te

bespreken, omdat de autoriteit voor de volledige tekst overvloedig aanwezig is in beide MSS¹¹. eng.Versies. De geestelijke relatie van de slotverzen tot het Evangelie als geheel is perfect; en dit is, indien bewezen, op zichzelf een beter argument voor authenticiteit dan al het andere dat er ooit tegenin is gebracht.

Bovendien is er reden van interne aard voor het verschil dat in feite bestaat tussen de twee delen van dit laatste hoofdstuk, - het eerste, dat de belofte geeft van de (onzichtbare) Heer om Zijn discipelen te ontmoeten in Galilea: een belofte waarvan Markus geen vervulling geeft: terwijl het tweede kort melding maakt van Zijn feitelijke verschijningen in en rond Jeruzalem, en van Zijn uitzending met tekenen die hun opdracht om het evangelie in de hele wereld te verkondigen bevestigen. Deze twee delen moeten we nu in hun omvang en samenhang beschouwen.

1. In het eerste deel hebben we dan een belofte die, voor zover het verslag van Markus daarover gaat, niet is vervuld. Jezus ontmoet hen niet in Galilea; en het einde voor hen, het verslag eindigt abrupt, is in angst en beven, in plaats van de vreugde en blijdschap die we ervan hadden mogen verwachten.

Als hier dus niets zonder doel is (en dat gaan we tenminste niet in twijfel trekken), dan moet er voor ons een betekenis zitten in deze niet-vervulling, deze angst in plaats van vreugde. Als wij ook denken aan de discipelen als wat zij ongetwijfeld waren tot na (en geruime tijd na) de opstanding, - een Joods overblijfsel, met nog steeds hoop rond de beloften van het Oude Testament, dan kunnen wij iets zien

11 MSS = Manuscripts

dat lijkt op wat Markus hier voorstelt. Christus is gekomen, Christus is opgestaan; er is een belofte voor gelovige Israëlieten die voor hen als zodanig niet is vervuld; en in het kort is hun geschiedenis, en die van de bediening van de besnijdenis, waarmee vooral de naam van Petrus is verbonden (vers 7, Gal. 2:7, 9), precies zo'n gebroken fragment als hier aan ons wordt voorgesteld. Het zal worden voltooid, maar pas in een andere bedeling, nadat de invoegingen van de kerkgeschiedenis voorbij zal zijn, en het 'overblijfsel' van de 'broeders van de koning zal terugkeren tot de kinderen Israëls' (Micha 5:3): dat wil zeggen, wanneer de tot God bekeerde Israëlieten weer deel zullen krijgen aan de hoop en de beloften van de natie.

Dit is, daar twijfel ik niet aan, wat in de eerste verzen van het laatste hoofdstuk van Markus wordt geïmpliceerd. Wij zullen soortgelijke dingen vinden in het slot van Johannes' Evangelie, en daar vollediger naar voren gebracht: dingen die moeilijk uit te spreken zijn, inderdaad, wanneer de betekenis, zelfs van de goddelijke geschiedenis, zo algemeen beschouwd wordt als alleen in de letter, en wanneer het geloof in de inspiratie van Gods woord - in de eigenlijke zin van inspiratie - zo grotendeels wordt opgegeven. Dat kan de waarheid zelf niet aantasten, noch het belang ervan voor hen die oren hebben om te horen.

2. Het tweede deel begint opnieuw met de opstanding, en heeft een ander karakter. Hier verschijnt de Heer zelf, en eerst aan iemand die verlost was uit de macht van Satan, die haar volledig in bezit had genomen. Deze overmacht over het hele arsenaal van de vijand - zeven demonen - kenmerkt de volledige verlossing die nu wordt verkondigd. De boodschap die haar werd gegeven vinden we alleen

in Johannes; hier alleen dat deze aanvankelijk niet werd geloofd. Juist de mensen die de herauten ervan in de wereld moeten zijn, zijn eerst ongelovig over wat zij verlangen te ontvangen. Zoals Lukas zegt over wat daarna gebeurde: 'zij geloofden niet van vreugde'; het was, volgens de gangbare uitdrukking, 'te mooi om waar te zijn'.

De verschijning aan de twee op de weg naar Emmaüs, waarnaar hierna wordt verwezen, is nog steeds niet in staat om overtuiging te brengen; en de Heer zelf verschijnt dan aan de elf - het gezelschap waarover nu als dat aantal wordt gesproken, hoewel Thomas, zoals wij weten, in het begin niet onder hen was - en berispt hen over hun ongelooft en hardheid van hart.

De opdracht die volgt is geheel anders dan die in Mattheüs, hoewel sommigen haar hebben voorgesteld als een andere versie ervan. Zij werden duidelijk op verschillende tijden en plaatsen gegeven; terwijl zij elk het karakter van hun respectieve Evangelie weerspiegelen. Mattheüs, wiens onderwerp het Koninkrijk is, geeft de wijze van opname daarin door doop en onderricht. Dit veronderstelt de opdracht van Markus als reeds uitgevoerd, - de 'wat zullen we doen?' van hen die reeds bewerkt zijn door het verkondigde goede nieuws. Marks visie op het zondoffer is de basis van het evangelie: als dit gezegende werk is volbracht, is het uitgaan van het goede nieuws een natuurlijk gevolg.

Het geloof, dat in de opdracht in Mattheüs wordt geïmpliceerd, wordt daarom hier benadrukt: 'wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden.' Aan de andere kant, 'wie niet gelooft' - geen doop beïnvloedt het geval van zo iemand - 'zal veroordeeld worden.'

De tekenen die volgen op hen die geloven, brengen ons in een gebied van controverse in verschillende kringen. Het is echter duidelijk dat het zelfs in de dagen van de apostelen geen tekenen waren die noodzakelijkerwijs op ieder individu volgden. ‘Hebben allen de gaven der genezing, spreken allen met tongen?’ impliceert het negatieve. Maar de apostel vraagt bovendien, ‘Zijn alle werkers van wonderen?’ - elke vorm van wonderen? - en dit moet een soortgelijk antwoord hebben (1 Kor. 12:29-30).

Hier is dan wat meteen elk argument vernietigt dat gebaseerd is op de universaliteit van zulke gaven als deze. Van geen enkele christen kan worden gezegd dat hij ze als zodanig heeft. De vraag was veel eenvoudiger: wie heeft ze, wie heeft ze niet? Als niemand in een generatie ze had, konden we niet zeggen dat ze ze volgens de woorden van de Heer hadden moeten hebben. Als ‘tekenen’ zouden de woorden van de apostel met betrekking tot één ervan kunnen gelden voor anderen, of voor allen: ‘Daarom zijn tongen tot een teken, niet voor hen die geloven, maar voor hen die niet geloven’ (1 Kor. 14:22); en als de ongelovigen ophielden, zouden we zelfs kunnen verwachten dat deze zouden ophouden.

Maar wonderen brengen geen geloof voort, hoewel zij overtuiging kunnen voortbrengen. Zij die ‘in Zijn Naam geloofden, toen zij de wonderen zagen, die Hij deed’, heeft Hij ‘niet aan Zich verbonden, omdat Hij alle mensen kende, en het niet nodig had, dat iemand van mensen zou getuigen, want Hij wist, wat in de mensen was’ (Joh. 2:23-25). Het was slechts een intellectuele overtuiging; voor mensen heel goed mogelijk zonder goddelijk werk; zodat als dit zou worden volbracht - als alleen het evangelie uitging te midden van een

volk dat het christendom als waar aannam - men nog steeds niet zou verwachten dat deze tekenen zouden volgen.

Zo komen wij heel dicht bij de huidige toestand in het christendom. De woorden van de Heer maken het ook niet moeilijk om die toestand daarmee in overeenstemming te brengen. De tekenen volgden, en vervulden het doel waarvoor ze bedoeld waren. Toen het christendom bekend werd, en de waarheid gehoor kreeg, hielden de wonderbaarlijke begeleidingen op, op de wijze van al zulke, wanneer hun doel was vervuld. Wonderen zijn altijd tijdelijk geweest, die zich verzamelen rond bepaalde crises in de goddelijke geschiedenis van de mensheid, tijden van speciale goddelijke interventie, en dan weer verdwijnen; en het christendom is geen uitzondering op de regel. Wat betreft de macht tot overtuiging; waar het woord van God eenmaal eerlijk voor de mensen is, heeft de Heer zelf ons verzekerd dat, indien zij Mozes en de profeten niet geloven, zij ook niet overtuigd zullen worden, hoewel er één uit de dood is opgestaan.

Het eerste teken heeft een bijzondere betekenis. Satan had zich grotendeels meester gemaakt van de wereld door middel van de godsdiensten van de mensen; de ontsporingen van die oorspronkelijke eredienst die door opeenvolgende generaties steeds verdorvener werd. 'Wat de heidenen offeren', zegt de apostel, 'zij offeren aan demonen en niet aan God' (1 Kor. 10:20). En zoals in Egypte, toen God Zijn volk naar buiten bracht, de verlossende oordelen vielen op hun goden, zo nu in de christenheid. 'Zij zullen demonen uitdrijven in Mijn Naam' is de verkondiging van Christus' suprematie over de religieuze heersers van de heidense wereld.

De gave van nieuwe talen was genade die het oordeel van Babel overwon, terwijl toch de primitieve 'één spraak en één taal' niet kon worden hersteld.

Het opnemen van slangen en de onschadelijkheid van elke dodelijke tocht zou het leven afschermen van de verraderlijke aanval van de vernietiger; terwijl de wonderbaarlijke genezingen een manifestatie waren van macht over de macht van de dood in anderen. Alles tezamen getuigde van de overwinning van de Heer op Satan, op de dood en op de zonde; want de zonde was datgene wat macht gaf aan zowel de dood als aan Satan. Niets kon deze beïnvloeden wat niet tot op de bodem was gegaan van de kwestie van de zonde.

Zo werden de boodschappers van het heil dus toegerust voor hun werk.

3. En nu, Zijn doel bereikt, de schaduw van Gods aangezicht weggenomen, het heiligdom geopend voor alle zoekers naar Hem, keert de Knecht-zoon terug naar waar Hij tevoren was. Maar Hij keert niet terug zoals Hij was. Hij keert terug met de mensheid die Hij heeft meegenomen: een duidelijk bewijs dat Hij weliswaar de sfeer van Zijn dienst heeft veranderd, maar de dienst zelf heeft Hij niet opgegeven. Hij neemt de mensheid zelf mee naar de troon van God, en gaat daar met haar zitten aan de rechterhand van God.

Hij is op de laagste plaats geweest: Hij ontvangt de hoogste. Het is hetzelfde Evangelie dat Hem in beide aan ons toont. Het bloed van het zondoffer opent het heiligdom; maar meer nog, Hij die het vergoten heeft is de hemel binnengegaan in de kracht ervan; is er

binnengegaan als Mens, en met deze band van Menselijkheid die Hem aldus verbindt met anderen die mensen zijn, en voor wie Hij Zich heeft opgeofferd.

De gevolgen hiervan worden in dit Evangelie niet vervolgd. Zij moeten worden gezocht in de na-mededelingen van de goddelijke genade, die voor ons stap voor stap Zijn weg heeft getraceerd van de laagste vernedering tot de heerlijkheid, en hoe wij bij elke stap betrokken zijn. De plaats aan de rechterhand van God is natuurlijk eigen aan Hemzelf; maar niet alleen verblijft Zijn hart hier nog steeds bij Zijn volk, maar Zijn hand werkt ook voor hen en met hen; en zo stelt Markus Hem aan het slot voor als Iemand wiens liefde Hem nog steeds de Knecht maakt in de nood van de mens. Want 'zij gingen uit en predikten overal; de Heer werkte met hen en bevestigde het woord met tekenen die volgden.'

Bijlagen

Bron

The New Testament; 1. The Gospels; 1b. Mark

Publishers: Loizeaux Brothers, 1 East 13th Street, New York. The Bible Truth Press, New York.

https://www.stempublishing.com/authors/FW_Grant/Numerical_Bible/

Vertaald met www.DeepL.com/Translator door Adrie Straver (2023).

Vertaalcorrecties door: Adrie Straver / Jan Paul Spoor

Volgorde en indeling van de Bijbelboeken

Het Oude Testament

1. DE WET

1. Genesis
2. Exodus
3. Leviticus
4. Numeri
5. Deuteronomium

2. DE HISTORISCHE BOEKEN

1. Jozua
2. Richteren
Ruth
3. Koningen
Eerste boek (Samuel)
Tweede boek (Koningen)
4. Gevangenschap boeken
Ezra
Nehemia
Esther
5. Kronieken

3. DE PROFETEN

1. Jesaja
2. Jeremia
Klaagliederen
3. Ezechiël
4. Daniel
5. De kleine Profeten
 1. *Hosea; Amos; Micha*
 2. *Joel; Obadja; Jona*
 3. *Nahum; Habakkuk; Zefanja*
 4. *Haggai; Zacharia; Maleachi*

4. DE PSALM BOEKEN

1. De Psalmen
2. Job
3. Hooglied
4. Prediker
5. Spreuken

Het Nieuwe Testament

1. DE EVANGELIEËN

1. { Mattheüs
 { Markus
 { Lukas
2. Johannes

2. DE HANDELINGEN

3. DE BRIEVEN VAN PAULUS

- { Romeinen
 { Galaten
1. { Efeziërs
 { Kolossenzen
 { *Filemon*
 { Filippenzen

 { Thessalonicenzen
 { *Eerste brief*
 { *Tweede brief*
 { Korinthiërs
 { *Eerste brief*
2. { *Tweede brief*
 { Hebreeën
 { Timotheüs
 { *Eerste brief*
 { *Tweede brief*
 { Titus

4. DE ALGEMENE BRIEVEN

1. Petrus
Eerste brief
Tweede brief
2. Jakobus
3. Johannes
Eerste brief
Tweede brief
Derde brief
4. Judas

5. OPENBARING

Betekenis van de cijfers

De reden voor de betekenis moet worden gezocht in eerdere delen, met name in

Bijlage II. in het boek over de Psalmen.

- 1** Eenzaamheid, singulariteit, uniciteit; eenzaamheid, onvruchtbaarheid.
Toereikendheid, macht, onafhankelijkheid, trots, rebellie.
Identiteit, onveranderlijkheid, consistentie, eeuwigheid, waarheid, kennis.
- Eenheid* Eenheid, eenheid, harmonie, gelijkmoedigheid,
integriteit, rechtschapenheid, gehoorzaamheid,
overeenstemming, vrede.
- Voorrang* Suprematie, leiderschap, heerschappij; begin,
oorzaak, gelegenheid, bron, stichting,
grond, pleidooi.
- Combinaties van
betekenissen* Leven, persoonlijkheid, wil. Keuze, verkiezing. Genade.
God, Almachtig, Eeuwig, Jahweh, Vader.
- 2**
- Relatie* Hulp, ondersteuning, bevestiging, zekerheid, competente getuigenis.
Detachering, behoud, bevrijding, redding. Dienst.
Toevoeging, toename, groei; vooruitgang, beweging, activiteit.
Gehechtheid, liefde, verlangen, gebed. Vereniging, partnerschap, gemeenschap.
- Tweede* Afhankelijkheid, geloof. Minderwaardigheid,
nederigheid, vernedering, onderwerping.
- Vershil* Diversiteit, contrast; tegenstrijdigheid, oppositie, conflict,
vijandschap. Dubbelzinnigheid, dubbelhartigheid, bedrog.
- Deling* Scheiding, analyse, differentiatie, onderscheidingsvermogen;
oordeel, wijsheid; zicht.
Verval, dood, ontbinding.
Christus, tweede persoon, God en mens, tweede mens, woord
van God, getuige, Verlosser, Dienaar. Kruis. Ziel. Vrouw.
- 3**
- Drie dimensies* Stevigheid; werkelijkheid, verwerkelijk, vervulling,
volheid; manifestatie. Heiligdom; glorie, lof. Naam.
- Drie rechte
lijnen omsluiten
een ruimte* Apart zetten voor een doel; specialisatie, heiliging, heiligheid; transformatie.
Woonplaats, bezit, deel. Huwelijk.
Verbod.

<i>De derde lijn van een driehoek keert terug naar de eerste</i>	Opstanding; terugkeer, opwekking, herstel; reproductie. Geest.
4	Toegeeflijkheid, zwakte; zachtmoedigheid, barmhartigheid. Falen, testen; ervaring; vergankelijkheid, verandering. Schepsel, aarde, wandel op aarde, wereld.
5	God in de regering; capaciteit, verantwoordelijkheid, oefening, weg en einde; voorwaarden. Zwak met de Sterke; Mens met God; Immanuël.
6	Manifestatie van de volheid van het kwaad. Werkweek; limiet, discipline; meesterschap, overwinnen.
7	Volledigheid, perfectie; rust.
8	Nieuw in tegenstelling tot het oude.
10	Gewoon 5 maal 2
12	De duidelijke heerschappij van God.